

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.
Inserati: do 30 petih vrst á 2 D, do 100 vrst á 2 D 50 p, večji inserati
petih vrst 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic beseda 1 D;
Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej.
Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaflova
ulica št. 5, pritrilčno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje
Telefon št. 34.
Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.
Rokopisov se ne vrača.
Posamezne številke:
v Jugoslaviji od 4—6 str. po D. 1'50, 8 in več
2 D. V inozemstvu 4—6 str. 2 D., 8 in več po 3 D.
Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:		V Jugoslaviji		V inozemstvu
		v Ljubljani	po pošti	
12 mesecev	...	Din 240—	Din 240—	Din 360—
6	...	120—	120—	180—
3	...	60—	60—	90—
1	...	20—	20—	30—

Pri morebitnem povzemanju se ima daljša naročilna doplačati.
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročilni vedno po nakaznici,
Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Stranke revolucije in stranke pozitivnega dela.

Zadnjič smo napisali stavek, da so naše opozicijske stranke največini nihilistične in revolucionarne, to se pravi, da ne poznajo zmernosti in da gredo do skrajnosti. Z drugimi besedami strankami principijelno odklanjajo sodelovanje, ker ne priznavajo aktualnih vprašanj gospodarstva, države in nacije in vstrajajo samo na brezpogojni izvedbi svojih strankarskih programov. Te stranke se postavljajo na stališče, da je treba realizirati ves program stranke, in sicer naenkrat, brez sodelovanja z drugimi strankami in brez kompromisa. Odtod izhaja odpornost naših opozicijskih strank do beogradske vlade, odtod izhaja predvsem abstinenčna taktika g. Stepana Radića, G. Radić na pr. si misli: Ali vse ali nič! Na temelju izgrešene presoje poveljnega razvoja smatra, da z radikalno abstinenčno in opozicijsko taktiko doseže največje uspehe in tudi najboljše in najčvrstejši partijske organizacije. Po ti zamisli in taktiki so se ravnale tudi ostale opozicijske stranke naše države, predvsem SLS, ki je sicer nastopala v parlamentu, vendar doslej še vedno odklanjala sodelovanje na vladi in državni upravi, in sicer kakor sama pravi zato, ker ni hotela kompromitirati svojega programa. Tudi SLS pravi: Ali vse ali nič, in s tem priznava, da pojmuje strankarsko delo v državi in javnosti popolnoma enostransko in nerealno. — Samoposebi se namreč razume, da je treba med strankami, kakor med posamezniki iskati kompromisov in da se naenkrat ne da doseči ničesar. V nekaterih prejšnjih člankih smo ugotovili, da so naše opozicijske stranke nujno tudi revolucionarne, ker zadržujejo z brezobzirno opozicijsko taktiko notranjo konsolidacijo države in naroda in gonijo naše razmere na skrajno napetost. Kdor se namreč postavi na stališče brezobzirnega boja za strankarske cilje brez vsakega ozira na državo in na prebivalstvo ter na vsakdanje potrebe te države in tega prebivalstva, ta se vedno postavlja proti notranjemu razvojnemu stališču in tira dogodke na revolucijske in nasilne rešitve. V tem smislu se je razvijala Italija, kjer je fašizem zaradi komunistične nevarnosti sprejel nasilje ter z nasilnimi sredstvi odpravil predstojajočo revolucijsko nesrečo. Enako se je razvijala Nemčija in naravno je, da se proti vsaki temeljni nevarnosti, ki preti državi in naciji, pojavi močna pro-

tičila, da zaščiti največje svetinje političnega razvoja posrednih narodov. Jugoslovenske opozicijske stranke niso abstinenčne in opozicijske stranke v navadnem pomenu. Saj se ne opirajo samo na parlamentarne obstrukcije in na politične debate. Opozicijsko časopisje zavedno odvrta mase od države in nacije, jih notranje buni in draži ter jih pripravlja za revolucijo. To je gola ugotovitev, ki je ni mogoče zanikati. Treba le vzeti v roke posredne letnike Radićevega »Slobodnega doma« ter preštudirati zavestno demagoško politiko, ki jo je uganjal ta tribun s hrvaškimi masami, da jih odvrne od države in pridobi za svoja osebna nagnjenja, diktatorska nagnjenja, za svoja arivistična stremjenja. V tem smislu, samo morebiti malo slabše, ker je vendar slovenski seljak prosvetljeniji od hrvaškega, je delovala tudi SLS. Pri ti stranki moramo ločiti inteligentno plast, ki se opira na neka popolnoma idejna stremjenja zapadnih katoliških naučenjakov in pa tisto prakso te stranke, ki jo moramo žal iz patriotskih in državnih ter kulturnih ozirov neusmiljeno pobjati. Praksa te stranke bi se vsaki poštenosti v obraz. Čisto nič se ne razločuje od St. Radića, še previdnejša in še bolj pretkana je v zapeljavanju neorijentiranega ljudstva. V bistvu je abstinenčna, opozicijska, nihilistična, razorna in revolucijska, kakor je stranka Stepana Radića. Za SLS kakor za njene zaveznice v Zagrebu Sarajevu in Beogradu ne obstoja poveljni čas, ki zahteva konsolidacijo, odpravo revolucijskega duha in tiste splošnočloveške upornosti, ki se ne ravna po ustvarjalnem razumu in po zmernosti. Povsod po Evropi zapazimo, da se državni tridijo organizirati državo in gospodarstvo v mirovnem smislu besede. Povsod kličejo na povratek k delu in redu, k nacionalni slogi, k upostavi moralne človeške družbe in človeštva sploh. Voja je rodila med razredi taka nasprotja, da bi bila poveljna doba kmalu razdeljala ves svet. Spoznanje osnovne politične resnice poveljnega državnega in gospodarskega življenja ni vezano na nobeno filozofijo, niti na filozofijo demokratizma, niti na filozofijo katolicizma. V Belgiji, kakor v Nemčiji, Italiji ali Avstriji spoznavajo državni, da je treba končati s poveljnimi revolucijskim in prevratnim duhom. Povsod potrebujejo dela in reda,

miru in družabne slege. V tem smislu se je izvršila preureditev Italije, enako se je ravnila Avstrija, sedaj sledi Madžarska, prej se je že pomirila Češka. Za spoznanje te politične resnice in splošnodržavne ter gospodarske potrebe po miru in delu ni treba, kakor rečeno, nobene globokoumne filozofije. Ta državopolitična linija leži na dlan. — Proti njej nastopajo tiste politične stranke, ki propovedujejo borbo do skrajnosti, brez kompromisa in uvidev-

ne zmernosti. V tem obstoja tudi temeljna taktična pogreška SLS in njena zgodovinska zmotna. Ta njena nestrna in brezobzirna, državo in nacijo ter vse aktualne gospodarske, socialne in kulturne interese prezirajoča taktika izhaja direktno iz poveljne revolucijske nestrpnosti, upornosti in samovoljnosti, ki je največji sovražnik in nasprotnik urejenih razmer, zdravega dela, pozitivnega ustvarjanja, blagostanja in napredka.

Francija zavrača vsako misel po aneksi in po osvojevanju. Hoče samo častno varnost in neodvisnost, želi le mir za sebe in za ostale narode.

Francija zahteva priznanje pravice do reparacij, ki jih zahteva v imenu pravičnosti in novega mednarodnega reda, glede katerega želimo, da ne temelji na nepravčnosti. Edino od Nemčije bo odvisno, da vstopi v Državo narodov, kakor hitro izpolni vse obveznosti mirovne pogodbe glede reparacij in varnosti.

Cepprav smo proti politiki okupacije in teritorialnih jamstev, smatramo trenutno z ozirom na sedanji položaj v Nemčiji in z ozirom na nujnost, ne samo Francijo, temveč vse narode obvarovati pred ponovnim napadom nacionalističnega pangermanizma, za nemogoče, da bi izpraznili ruhrsko ozemlje, preden se ne izvedejo od strokovnjakov predlagani načrti in ne dajo garancije ter jamstva za izpolnitev obveznosti.

Ministrski predsednik Herriot je v poslanski zbornici zaključil vladino izjavo z besedami: »To je program naše vlade! Govorili smo jasno! Če glasujete za nas, pričnem takoj z delom. Težko nalogo, ki jo stavlja novi čas, rešimo s poštenostjo.«

O vladini izjavi se je razvila kratka debata, v katero je posegel komunist Chachen. Seja je bila na to preložena na četrtek ob 15. polpodne.

Položaj v Albaniji.

— Tirana, 17. junija. (Izv.) Voditelj katoliških Albancev msgr. Van Noli je sestavil novo vladno. Vlada je takole sestavljena: Von Noli, ministrsko predsedstvo, Sulejman, zunanje zadeve, podpolkovnik Redžet Šaja, notranje zadeve, dr. Staurio, pravosodje, podpolkovnik Kasen Kavsezi, vojni, Kazim Kozuli, javna dela.

Nova vlada je sestavila tele gramne točke: 1. izročitev sodišču vseh onih oseb, ki so zakrile narodno katastrofo, 2. natančen pregled vseh državnih dohodkov in izdatkov, 3. jamstvo za svobodno volitve, iz katerih naj bi izšla legalna vlada, do katere bo imel ves narod popolno zaupanje. Sedanja vlada v Tirani namerava v najkrajšem času razpisati nove volitve za konstituantno in to pod pogojem, da se ustali razmere. V Tirano je dospelo več narodnih poslancev.

Francija želi red in mir.

Poslanica francoskega predsednika. — Francija zahteva izpolnitev obveznosti od strani Nemčije. — Vladna izjava v zbornici.

— Pariz, 17. junija. (Havas.) Predsednik republike Doumergue je naslovil na obe zbornici daljšo poslanico. V tej poslanici naglašal predsednik, da se bo vedno trudil ostati nepristranski nad strankami in kot izven diskusije stoječi razsodnik. Francija je šele zdaj, nji čas pokazala jasen in odločen dokaz globoke privrženosti do demokratičnih ustanov, ki so deželi omogočile nov nastop zmaganosti odbiti, izgubljene drage province zopet pridobiti in se okrepiti po težkih posledicah vojne. V Franciji po vojni povzročena opustošenja se bodo popravila mirno v redu in v pokoju. Razviti se bo mogla industrijska, trgovska in kmetijska delavnost in finančni položaj bo zopet ozdravljen.

Mnogobrojni problemi sedanosti se bodo lahko rešili, če bo mogoče, da dihamo v svetu s čisto atmosfero. Toda krivda ne leži na Franciji, ki ne goji nikakega nevarnega častihlepa, temveč le stremi, da se ji izplačajo svečano obljubljene reparacije in da se ji dajo ne iluzorične garancije za varnost.

Vprašanje reparacij se bliža rešitvi na podlagi strokovnjškega poročila, katero je spravljal Francija hitela odobriti, toda mora dolžnik dati dokaz svoje dobre volje in svoje dobre vere, kakor tudi upnik. Ta dokaz mora izvirati iz nepobitnih in nedvoumni dejstev in ne iz enostavnih obljub brez jamstev.

Odkritosrčni in nesporno spravljeni duh Francije ne more iti tako daleč, da bi deželo uspal in da bi dežela pozabila nauke preteklosti. Tudi ne moremo Francije prisiliti, da se odreče svoji lastni moči in kontroli, do katere

ima pravico po mirovnih pogodbah nam pram premagancu, ki mu pripravljamo maščevanje, namesto da izvrše obljube, ki jih je v pogodbah podpisal.

Parlament in država, ki želita zunanji in notranji mir, sta se potrudila ga postaviti na trdno podlago.

»Pravičnost je najtrajnejša.« Ministrski predsednik Herriot je prečital vladino izjavo na včerajšnji seji poslanske zbornice, ki jo je otvoril Painlevé ob 15. popoldne. V senatu je vladno izjavo prečital justični minister Renaud.

Vlada izjavlja, da priznava uradni kom pravico organiziranja in združevanja, ne more se pa nikakor odreči svojih pravic za slučaj kake kolektivne akcije uradnikov, ki bi se naperila proti interesom naroda. Vlada ne bo nikdar dovolila, da bi se odstranile pravice in koristi, ki jih je doseglo delavstvo. Vlada bo varovala in ščitila zakon o osebnem delavniku in bo odobrila mednarodne delavske konvencije, sklenjene v Washingtonu in v Ženevi.

Vlada bo budno in marljivo pazila na kredit Francije in pri tem finančne razmere podvrkla strogi skušnji. Varovala bo ravnotežje proračuna in se bo potrudila, da nudi državnemu zakladu prepotrebno stabilnost, tekoči dolg znižati ter občinstvu dati priliko, da se udeleži v danem trenutku v polni svoji dobi dalekosežne operacije v svrhu finančne konsolidacije.

Vlada bo na podlagi dobljenih izkušenj v vojni in na podlagi dejanskih potreb države ukrenila reorganizacijo vojske, zmanjšala bo aktivno vojaško dolžnost, toda na tak način, da Francija ne bo nikdar v nobenem trenutku nepripravljena ali oslabiljena.

DR. IVAN ROBIDA:

8

Rože ob potu.

Maruša: (vpre oči v daljavo vzdolž ceste na desno; potem zvedavo)

A kaj je to? Vsa cesta pred gradom polna je ljudi? ...

Lakaj: (malomarno) Zijala! Mi smo — trileški!

Maruša: (še vedno pozorno gleda) Gospoda? ... Nune so s kočijo! —

Lakaj: Da, opatica pripeljala se naša je in me poslala poizvedovat.

Maruša: (zavistno) In grof je ž njo?

Lakaj: Gospod Andrej? (porogljivo) O tega ni; saj vendar pravkar uro to v Ljubljani se poroča. (Streli iz topa.)

Maruša: (presenečena) Kaj? (všičeno veselo) Da ženi se?! In res je to?

Lakaj: Ne čuješ z vseh cerkvá zvonov, v proslavo ne z Gradu topov? Tako je stvar. A jaz nazaj zdaj hitro moram po gospo.

(Se obrne za odhod in zagleda opatico.)

Pa ondi že nasproti gre. (Odide svoji gospodi nasproti.)

Maruša: (radostno) Ni slaba ta! To bo zijala, ko zve! Visoko je letala; če nizko pade, prav ji je! (Opazuje sumljivo prihajajoče nune.)

VIII. prizor.

(Maruša, opatica z dvema nunama, lakaj.)

Lakaj: (kazoč na kočjo) Tu prosim, vaša milost!

Opatica: Hvala! Odstopi! (k nunam) Vě pa kje v bližini čakajte name! (pokaže na levo)

(poveljuje čk Maruši, ko zagleda prihajajočo Lucijo)

Zenska, zgini za nekaj časa tudi ti!

(Nuni se poklonita spoštljivo in umakneta nazaj. Maruša černo odide na levo ob njeni navzdol.)

IX. prizor.

Opatica: (občuduje Lucijo z otrokom)

Da, ta je! In kakó krasna! ki njenih mladih let življenje ljubezni varane trpljenje še z materinstvom ji zlati.

Lucija: (jo zagleda, plaho, sama sebi)

Kaj hoče tuja tu gospa?

Opatica: Si ti Lucija, deklica?

Lucija: To sem.

Opatica: Lucija Škofova?

Lucija: (jo pazno motri) Dá, Škofova!

Opatica: Tako? tako? In dete to? — Andrejevo? —

Lucija: (ugane koga ima pred seboj; vzradoščena) ... In vi? ... ste sestra — grofova? In teta? ... mojega Andreja čestita mati Timotea? Kako podobni ste! — Obraz, oči so iste, isti stas! —

Opatica: (priktma dobrohotno) In iste tudi so oči, (pogleda dete) ki ž njimi dete se smeji? A čuj! Kako mu je ime?

Lucija: (v zadregi) Ime? ... Fidelis mu vele — (se zajohče)

Opatica: (grenko zase) Otroci in oče — skupen žig! Fidelis ... velik je svetnik — Le nič ne joči, deklica!

(odmor)

Lucija: (nenkrat polna nade)

In on? — on v as si je izbral? Ker sam ne more, v as poslal? Ne res? O saj sem vedela, da me pozabil ni! O zdaj vse dobro bo! Kje je? Zakaj me pušča samo? ... In tako ga dolgo ni ...

Opatica: (v zadregi, ko spozna, da Lucija še ničesar ne ve)

„Ah, da na to ne morem, ljuba moja hči, ti, kot rada bi, odgovoriti! Resnica trda je, gospa! A jaz v tej uri sem prišla ne, da ti breme obtežim, a da ti morda ublažim, kar je na tebi ista kri, ki tudi v mojih žilah vre, in tvojega sinu polje, pregrešno zakrivila.“

(Lucija ne razume popolnoma kaj pomeni ogovor, opatica v naglici premišljuje, kako bi izpremenjeni situaciji primerno nadaljevala, in se bori sama s seboj)

Težko svoj križ nosila sem tudi radi nje svoj čas, kot ti ga nosiš, dancs — jaz. Tako sva sestri po usodi. Spoznati tebe pa in dete me želja gorka k tebi vodi ki točiš solze dvakrat svete, kot na žarjavički pekoči ljubezen dvojna jih rodi.

Politična situacija.

Odhod ministrskega predsednika na Bled. — Novi incidenti proti poslancem opozicije.

— Beograd, 18. junija. (zv.) Nikah značilnih političnih dogodkov. Ministrski predsednik Nikola Pašić je včeraj dopoldne razgovarjal z ministri, ki so v Beogradu. Pričakovalo se je, da bo Pašić zvečer odpotoval na Bled. Odhod je odložen na ugoden trenutek in niti sami ministri ne znajo dneva odhoda. Zatrjujejo, da Pašić odpotuje na Bled takoj po povratku zunanega ministra dr. Ninčiča, ki odpotuje iz Bleda po informacijah vašega dopisnika šele jutri. Za danes ob 10. dopoldne je sklicana seja ministrskega sveta. V političnih krogih so zopet začeli govoriti o rekonstrukciji vlade. Ta se izvede samo v slučaju, da dobi ministrski predsednik volilni mandat. V nasprotnem slučaju bodo mesta, od katerih odstopijo ministri, spopolnjena z namestniki. V opozicijskih krogih je nastalo veliko vznemirjenje radi napadov na opozicijske poslance. Mnogo vika in hrupa je vzbudil prvi napad na zemljoradniškega poslanca Vujića v Mokrinu, dalje napad na Stanko Miletića v Banjiluku, napad na posl. Čedo Kokanovića v Savskem mostu in končno napad na dr. Ilijo Šumenkovića, Davidovičevega demokrata v Strugi, južna Srbija. Po poročilu nekaterih listov je bil dr. Šumenković izgnan iz ohridske okrožja, kjer je na zborovanju izjavil, da se mora sedanjim režimom strogoljati tudi z nasiljem. Vsi ti napadi so izzvali v opoziciji veliko ogorčenje. Opozicija je na vodilnih mestih protestirala ter zahtevala zaščito svojih poslancev od strani političnih oblasti.

Ogorčenje opozicije se je včeraj stopnjevalo, ko se je izvedelo o napadu na zemljoradniškega poslanca Miloša Moskovljevića in Dimitrija Vujića. Napad je bil izvršen v Rali pri Beogradu. Oba poslanca sta bila po rokah in nogah pretepena in imata znat-

ne poškodbe. Oba poslanca sta nameravala včeraj zadnji dan pravoslavni praznikov imeti v Rali zborovanje svojih volilcev, toda zborovanje so preprečili nasprotniki zemljoradniške stranke. Moskovljević pravi, da je prišlo v Ralo iz bližnje okolice okoli sto mladih seljakov, oboroženih s palicami in samokresi. Zasedli so postajo ter pričakovali prihoda obeh zemljoradnikov. Po nekaterih poročilih so bili ti seljaki zelo razburjeni, ker so izvedeli, da bodo na zborovanju govorili radičevci proti kralju in državi. Poslanca Moskovljević in Vujić sta priselila na postajo okoli 16. popoldne. Seljaki so začeli streljati v zrak. Nato so navali na oba poslanca ter ju pretepli. Skušala sta se rešiti v postajno restavracijo, množica je drla za njima. Bežala sta dalje v drugo gostilno ter se je jima končno vendar posrečilo, da sta dobila zaščito na postaji. Zemljoradniki nameravajo danes vložiti pri skupščinskem predsedniku in ministrskem predsedniku odločne proteste ter zahtevati jasne izjave, na podlagi katerih je zemljoradnikom garantirana svobodna agitacija v njih volilnih okrajih. Zadevo nameravajo brzojavno sporočiti tudi nj. vel. kralju na Bled.

Radi teh incidentov se sestanek koncem tega meseca opozicijski blok na daljšo konferenco. Na tem sestanku bodo načelniki premotirali taktiko, ki jo nameravajo proti vladi poostri. Ljuba Davidović je svoje potovanje po Dalmaciji vsled teh dogodkov skrajšal in se vrne v kratkem v Beograd. Vsi ti dogodki kažejo, kako ogorčeno je ljudstvo v Srbiji proti opozicijskim poslancem, ki se vežejo z Radičem. To je slaba perspektiva za opozicijo pri bodočih volitvah. Splošna sodba je, da izgube opozicijske pri bodočih volitvah večino svojih mandatov in v Srbiji. Srbijanci kmaj ne bodo imeli opravka s strankami, ki so proti kralju in državi.

KJE JE MATTEOTTIJEVO TRUPLO?

— Rim, 18. jun. Kakorhitro se je raznesla vest o najdbi Matteottijevega trupla, je bila demantirana. »Messaggero« pa je na to poročal, da je točno, da je političja po navedbi dveh mladih ljudi našla truplo Matteottije v petek zvečer za neko ograjo ter je truplo takoj odpeljalo v Rim v bolnico San Giacomo. Na truplu se je videlo več strelnih ran, zabodljivcev in pritisikov. Politicja trdi dalje, da truplo še ni najdeno. Razširjajo se najbolj fantastične vesti in v Rimu govore, kako je bil Matteotti na tistem po noči pokopan. »Avanti« priobčuje posmrtnico za Matteottijem v črno obrobljenem članku.

OKOLI JEZERA VICO.

— Rim, 18. jun. Okoli jezera Vico vodi znaki, pričujoči o zločinu. Nekaj ribič je videl usodnega dne zvečer, kako je odpravljal avto proti jezeru. Tam ne vidijo nikdar kakega voza, k večjemu težke kamijone, ki odvažajo kamenje. Cesta je slaba in na deželo posuta. Tudi neki pastir in gozdar pripovedujeta, kako sta se čudila, ko sta videla avto. Podrobnosti ne vesta nobenih, najbrže si nista upala blizu, marveč sta se le odaleč čudila avtomobilu. Povratek avtomobila je moral biti zelo težak. Pri preiskavi so našli na poti, po kateri je vozil avto, fino batistno žepno ruto, večerjalo parfumirano.

— Rim, 18. jun. Včeraj je bila v neki cerkvi maša-posmrtnica za poslancem Matteottijem. Udeležila sta se je tudi žena in mati umorjenega poslanca. Ko sta šli iz cerkve, ju je obstopila množica in tolažila. Nekdo je rekel ženi, da naj bo mirna in da bo zločin maševan. Odgovorila je: Nikar! Nočem nobenega maševanja. To poslikaj, žena Matteottije. Pokleknila je in jo kaja. Vsi so bili ginjeni.

RESNI GLASOVI.

»Corriere della Sera« piše: Svečanost dni, ki potekajo v skrbih že cel teden, odkar je izginil Matteotti, je v dejstvu, da se zahteva točna in definitivna vspostavitve pravila civilnega življenja, potrebnega vsem in zlasti napram dostojanstvenosti našega naroda in treba neizpodbitnega dokaza za voljo take vzpostavitve s tem, da se izsledijo krivci, posebno večji med njimi, oni, ki so najnevarnejši, oni, katerih nekanjnost bi je vzbujala k novim predrznostim. Lahki pobezi osumljenih oseb so pripomogli, da je narasla javna razburjenost. Policija, delikatni instrument, ki ne more biti močna, razven ako je svobodna zase in prosta zunanega vpliva na svojo temeljno službo, ni pokazala, da bi bila v dobrih odnosih za postopanje, kakoršno je nujno potrebno. V veliki razburjenosti pričakovanja ni mogoče preprečiti, da ne bi meščani obdolževali policije česa drugega nego samo nedelavnosti. Javno mnenje zahteva polnega pojasnila in obsodbe.

»Epoca« izvaja: Javnost zahteva polno sodbo. Ta zahteva izvira iz dnu dežele, kateri se bo znal udati Mussolini, kakor vedno. Ni pa zadosti razpravljati in obsoditi materialne krivice. Javno mnenje se manj vstavlja pri teh kor pri onih, ki so jih poslali. Pa tudi ne zastuje odločiti in kaznovati te, marveč ako je z ugrabitvijo Matteottija razboljen jeden del organizma, ga treba amputirati. Kdo bo vrhovni ki-

rurg? Ni dvoma, da Mussolini. Zato gleda dežela nanj in pričakuje, da ne bo varana. Mussolini mora absolvirati svojo misijo in se obdati s sodelovalci, vrednimi trde naloge, ako se izkažejo sedanjim sodelovalci za neprimerne. Mussolini ima za seboj večino v parlamentu in dežela stoji za njim, pričakujoča in upajoča, zato lahko z gotovostjo hodi po svoji poti.

Resen je nastop delavstva, ki noče nikakega štrajka, marveč namerava opustiti delo samo za čas pogreba Matteottijevega.

GIOLITTI.

— Rim, 18. jun. Stalno se govori o rekonstrukciji vlade. Poslanec večine in tudi Giolitti pristaja se izreka za to. Baje izstopita tudi De Stefani, finančni minister, in Corbino. Giolitti bi se spriznal z ministrstvom, v katerem bi bil vsi voditelji večine pod Mussolinijevim predstvom. Giolitti je Mussoliniju sporočil takoj, da stoji v sedanjih težkih trenutkih popolnoma na njegovi strani.

SPOR MED JAPONSKO IN AMERIKO.

— London, 17. junija. (Izv.) »Times« poročajo iz Washingtona, da je bil včeraj izročen japonskemu poslaniku odgovor ameriške vlade na protestno noto Japonske glede priseljenškega zakona.

Politične vesti.

— Kdo je nacionalist? Pod tem naslovom prinaša včerajšnji »Slovenec« dopis iz Maribora, v katerem hvali narodno delovanje obmejne duhovščine, nadalje gospodarsko, prosvetno in izobraževalno delo podeželskih klerikalnih organizacij, nakar prihaja do zaključka, da predstavljajo le klerikalne organizacije in da so le duhovniki pravi nacionalisti, nasprotniki pa lažni nacionalisti. Ta dopisnik pozablja na neko v tem oziru odločujoče razlikovanje. Nekoč je narodna duhovščina, zlasti na naših narodnih mejah res nastopala požrtvovalno za narodno idejo, izpostavljala se je proti avstrijskim oblastim, pomagala je ljudstvu, ga bodrila itd. Ksaver Meško predstavlja v tem oziru najlepši primer takega narodno čutečega duhovnika. Kako lahko še dalje: tudi klerikalne organizacije, ki so se posvečale gospodarskemu napredku in izobraževalnemu delu, so nekoč delovale narodno in napredno. Toda samo dokler so se omejevale na gospodarsko in prosvetno delo. Čim pa so te organizacije in duhovniki prevzeli politiko klerikalne stranke, so postali slepo orožje političnega vodstva SLS. V tem hipu se je preje narodna duhovščina izpremenila v protinarodno. Organizacije, posvečene gospodarskemu napredku in izobrazbi, so postale razširjalke protinarodnega in protidržavnega duha. V bivši Avstriji se je SLS udinjala dunajski vladi. Na domačih tleh je pobijala slovenske naprednjake, zlasti njihovo nacionalno delo. Slovenske nacionaliste je zadrževala dunajskemu pangermanizmu in za ljubo deželnega glavarstva je izdajala naše najsvetejše narodne interese. SLS se ni izpremenila v Jugoslaviji niti za pičico. Postavila se je proti narodnemu in državnemu edinstvu. Sedaj nasprotuje našim nacionalnim vladam, zavira notranjo konsolidacijo, razvoj domovinske ljubezni med narodom na deželi, razširja strup sovraštva proti Hrvatim in Srbom, proti Beogradu in pravoslavju ter vsestransko nastopa proti edinstvu in slogi. Kar so nekoč duhovniki storili dobrega, ne zanikamo, še hvalimo! Toda kar dela duhovščina danes kot eksponent neuspešne SLS in nesrečnega klerikalnega vodstva, ne moremo priznati za nacionalno delo. Enako velja tudi za klerikalne organizacije. O klerikalni politiki kot taki, o njenem vodstvu in o vseh ljudeh ter organizacijah, ki to vodstvo poslušajo, moramo, žal, trditi in razglašati, da deluje protinarodno in protidržavno, kar danes tudi ni več javna tajnost.

— Gospodarska pogajanja z Madžarsko. Vsled pravoslavni praznikov prekinjena pogajanja z Madžarsko se danes zopet nadaljujejo. Danes dopoldne razpravlja o prometnih vprašanjih prometna sekcija, popoldne pa o finančnih zadevah finančna sekcija.

— Parastos za pokojnim Stamboliškim v Beogradu. Po poročilu iz Beograda je bil včeraj ob 10. dopoldne v saborni cerkvi parastos po pokojnem bivšem bolgarskem ministrskem predsedniku Stamboliškem ob obletnici njegove tragične smrti. Parastosa so se udeležili vsi člani bolgarske kolonije, mnogo zemljoradniških akademikov in zemljoradniških poslancev ter na-

čelnik notranjega ministrstva Žika Lazic. Po parastosu je imel bivši bolgarski poslanik na našem dvoru Kosta Todorov kratek spominski govor, v katerem je očrtal zasluge Stamboliškega za zblizanje obeh sosednih narodov. Govoril je tudi zemljoradniški poslanec Dragiša Miletić.

— Beogradski socialisti bi radi priredili javen shod, da protestirajo proti nečloveškemu umoru socialističnega poslanca Matteottija v Rimu. Pri tem računajo na pomoč iz Francije in Anglije, kjer pričakujejo, da tudi tamonjski socialisti in ev. vladni zastopniki nastopijo proti rimskemu grozodejstvu ter na ta način vprizorijo po celi Evropi shode proti fašistovskemu in sličnemu terorizmu.

— Iz angleškega parlamentarizma. Angleška spodnja zbornica je te dni sprejela zakonski predlog, proti kateremu se je izjavila vlada. Zbornica je sprejela predlog s 189 proti 126 glasovom. Člimes je pa v imenu delavske vlade po glasovanju izjavil, da vlada ne odstopi, ker smatra, da se je glasovalo o sporednem političnem vprašanju. — Če bi se kaj takega pripetilo v jugoslovenskem parlamentu, bi se naša opozicija raztrgala od žalosti nad »nečuvstvenostjo« parlamentarnega principa!

Prosveta.

— Recitacijaki večer Kluba mladih. Pretekli petek, 13. tm. je »Klub mladih« priredil na stanovanju g. J. Vidmarja zanimiv literarni večer, na katerega je bilo povabljenih več igralcev, umetnikov, esejistov, ki so se vsi odzvali in udeležili prireditve. Nastopili so pesniki Stano Kosovel, Anton Vodnik in Miran Jarc. Kosovel je recitiral izbor iz svojih pesnitve, med katerimi je posebno vplivalo njegovo »Stvarjenje«. Pesnik je znal pričarati vtiš godbenosti in slikovne ritmičnosti, ki je zelo odgovarjala kompoziciji celotne pesmi. Značilna za njegovo liriko je neka skrbna oblikovitost in izpolnitost, je varuh forme, ki mu je pa verna izraziteljica. Čisto novih doživetij, dramatično prikazanih in mestoma miselno globokih, dasi je ta forma parkrat še čisto nepokvarjen odmev Gregorčiča. V povsem čisto muziko besede nas je povedel Anton Vodnik, pesnik »Zalostnih rok« in »Vigilij«. Vodnik je ves drhtel in eterski in zelo značilen je tudi njegov recitiranje samo: neka usvajajoča, omamna monotonost, padanje in vstajenje zvokov... Mestoma se zaskriljo prispodobne, da bi se kar zamislil v prelepo raznihanost, ki jo doživlja duša takega finega lirika. — Miran Jarc je pa ves drugačen. Teža je v njegovih bučnih kritikih »Gode na ladji, ki se potaplja«, mrkosti in razpaljenosti groze, ki jo trpi ob navedenju propadajoče stare Evrope. Njegovo recitiranje je bilo kakor klicanje, kakor prepričanje in je bilo videti, kako raste misel in verzov. »Gledanjih« — pesmih v prozi — je te svoje »mementa« še bolj stopnjeval in »vodoravnost, lirizma, zanos solčnosti zožil v bojne klice vseljubezni. Lep večer je bil. Potreben, da se поблиže spozna mladi borci za uveljavljanje duhovnega kraljestva, ki ga pripravljajo bodoči vekovi pokolenja. Potrebni so taki sestanki. Priporočal bi, da bi recimo na jesen začel »Klub mladih« prirediti javne večere, kjer bi z besedo, zvokom in podobo obrnil nase zanimanje širših slojev, ki še vedno menijo, da je umetnost samo »sladko sanjarjenje«. B. O.—I.

— »Ljubljanski Zvon« prinaša v junjski številki tole vsebino: Oton Zupančič: Herman. — Juš Kozak: Šentpeter. — Li-Tai-Pe Pavel Karlin: Pred ogledalom. — Dr. Ivan Prijatelj: Vloga »mladine« v prvem obdobju »mladoslovenskega« pokreta. — Fr. Ločniškar: Bratje za menoj. — Alojzij Remec: Magda. — Avgust Pirjevec: Maks Pleteršnik. Honoré de Balzac. — Anton Debeljaka: Lepa Imperija. — Književna poročila. — Kronika.

— Tretja javna produkcija dramatične šole Udruženja gled. igralcev. Kakor že objavljeno, se vrši nocoj, v sredo ob 8. uri zvečer v dramskem gledališču zadnja produkcija dramatične šole z izredno zanimivim sporedom. Smatramo za dolžnost občinstva, da v čim večjem številu poseti to prireditve in s tem podpira idealno stremeljenje vzgojevalne našega igalskega naraščaja. Vstopnina je tako nizka, da je vsak ljubitelj gledališča v stanu žrtvovati svoj obuhus za Dramatično šolo Udruženja, ki je edina te vrste v celi Sloveniji.

— »Jugoslavenska Njiva«. Izašao je najnoviji broj »Jugoslavenske Njive« sa sledječim sadržajem: Ivo Vojnović: Iz moga bolničkog dnevnika. Vladimir Nazor: Jugovine. Rikard Katelinčić-Jeretov: Ikona. Oliver Halter: Mato Vodopić. Ilija Mamuzić: Šuga. Dr. Mirko Kus-Nikolajev: Konstruktivna politika i demokratizam. — Umjetnost: Zofka Kveder-Demetović: Pisac slomljenih. — Arsen Wenzelides: Arigo Boito. — Nauka: N. Radović: Karakter i rad Djure Daničica. — Socijalni život: Dr. B. Adžija: Medjunarodni kongres za socijalnu politiku. Jelena Kolinić.

Gjukić: Materinstvo i skrb za decu udruženim državama. — Politika: Gr. Božović: Kad se jedna država radja... — Feuilleton: Iso Velikanović: Svečeva krivica. — Bilješke: B. Franjo Horvat-Kiš. Nikola Zec: Uzgaljatelj. A. Barac: Oko »Matice Hrvatske«. Natječaj za zborne skladbe. — A. B. Jevtić: sarajevski atentat. Od uredništva Bibliografija.

Telefon 108.

Telefon 108.

»KINO TIVOLI.«

Od 19. do 22. junija.

Bela sužnja.

Pustolovska drama v šestih dejanjih. V glavni vlogi Evi Eva.

Po krivem obdolženju tatvine. — V obupu pod vlak. — Rešitev po pustolovcu. — Podlo izkoriščanje. — Pobeg. — Kot model pri slikarju. — Oprana čast. — Zaslužena kazen. — Srečen zakon.

Juliska krajina.

— Mussolini obljubil konferenco za razpravo o pritožbah Jugoslovenov iz Juliske Krajine. Predsednik Mussolini je obljubil poslancu dr. Besednjaku, ko je bil pri njem, da se skliče v Rim konferenca, na kateri se bo razpravljalo o vseh željah in zahtevah jugoslovenskega prebivalstva v Julijski Krajini. Treba predložiti točne referate glede šole, uradov, občinskih zadev itd. Govora bo tudi o splošni obmejni politiki.

— Sprememba na tržaški prefekturi. Po poročilu iz Trsta je snoči zastupil dosedanjega prefekt Crispo Moncada Trst ter odpotoval v Rim na svoje novo službeno mesto kot glavni ravnatelj rimske varnostne straže.

— Prosvetna društva. Sredi maja je vložilo 31 društev pravilno opremljene vloge za ustanovitev na videmsko prefekturo. Potekel je zakonito predpisani štiridesdinski rok in ker oblast v tem času ni zavrnila vloženih prijav, je smatrati, da so društva oblasno priznana. Lahko se torej skličejo občni zbori in izvolijo odbori, da prično društva zopet delovati.

— Fašistovski občinski zastop v Dobrodo. Slovenski Dobrodo ima po zadnjih volitvah fašistovski občinski zastop. Fašisti so »zmagali« z večinsko in manjšinsko listo. Ferfoljeva lista je dobila komaj 40 glasov. Zaslugo za volitve ima fašistovski tajnik Romanelli. Ta zna!

— Škoda po toči. Prizadeta županstva vlagajo na politično oblast poročila o škodi po toči in prošjo za pomoč. Poslanec dr. Besednjak posreduje in odpotuje te dni v Rim v srhu, da se doseže za poškodovance potrebna pomoč. Škoda je na milijone lir. V Dornbergu, Cmilah in Oseku je toča pobila vse trte in žito v Sempetru, Šempasu, Ozeljanu. Prvačina in Rihembergu je uničen poljski pridelek do 90 %. Isto velja za Brda. Škoda je velika po vsej deželi in ko dobi vlada celotno sliko o škodi, bo mogoče izposlovati izredno in veliko pomožno akcijo.

Sokolstvo.

— Sokolska župa Ljubljana priredi v nedeljo dne 22. t. m. ob pol 9. zjutraj na letnem telovadišču Ljubljanskega Sokola pod Tivoli tekmo članstva, naraščaja in dece. Vabijo se vsi prijatelji Sokolstva ter ljubitelji telovadbe. Vstopnina 2 dinarja, dijaki 1 dinar.

Sokolsko društvo Ljubljana II. priredi v nedeljo 22. t. m. izlet naraščaja k Peričniku in v Vrata. Odhod v nedeljo ob 4.45, povratek z večernim. Vabljeni so stariši in člani Sokola. Vožnja polovčna. Priglasiti v petek in soboto na letnem telovadišču na Prulah.

— Jeseniški Sokol se udeležil v nedeljo dne 22. tm. korporativno proslave 10. letnico obstoja bratskega sokolskega društva v Mojstrani. Sokolsko društvo v Mojstrani se je ustanovilo v letu 1914. pod najtežjimi razmerami bivše avstrijske mačehe kot odsek jeseniškega Sokola in se v letu 1920, vsled intenzivnega delovanja preosnovalo kot samostojno društvo. Dolžnost vseh Jeseničanov je, da se proslave 10. letnice ter javne telovadbe »Sokolskega društva v Mojstrani« v kar največjem številu udeležijo. Zbirališče članstva točno ob 9. dop. v društveni telovadnici. Odhod z vlakom ob 9.30, člani v kroju, članice v telovadni obleki, vsi oni, ki nimajo kroja pa v civilni obleki z sokolskim znakom. Članstvo, ki ne telovadi, se lahko ob tej priliki poslužijo peš izleta k Peričniku ali pa v romantično »Gornjo Radovno«. Zdravo: Odbor.

— Razvite naraščajkega prapora v Litli. Dne 6. julija razvije naraščaj sokolskega društva Litija - Šmartno svoj prapor. Slavnost se vrši zajedno s tekmo in telovadbo vseh oddelkov naraščajkega. Opozarjamo na to prireditve že danes bratska sosedna društva in tudi občinstvo. Polovična vožnja zagotovljena proti občinski savelni izkaznici. Natančnejši spored objavimo pravočasno. Udeležite se v čim največjem številu te lepe prireditve naše vrle sokolske mladine.

Pravo

Schichtovo milo z znamko „Jelen“

je priljubljeno pri vseh varčnih gospodinjah.

Pravo samo z imenom „Schicht“ in z znamko „Jelen“!

3137/d

Turistika in sport.

NOGOMET DRAMA : OPERA.

Drama : Opera 5 : 2 (5 : 1).

Včeraj se je odigrala v navzočnosti 4000 gledalcev pantomina na zelenem polju. Prišlo so ogromne mase — igrišče Ilije jih še skoraj ni videlo — in zasedle so ter napolnile prostor skoraj do zadnjega kotička. In ni vrag, da se je prišlo toliko ljudi. Po mestu se je natihoma že pretekli mesec šuštel, da igrajo gledališki igralci nogomet in vse je neverjetno zmejavalo z glavo, dokler ni pretekli teden uprav ameriška reklama potrdila istinitost teh vesti. Sedaj je završalo po sicer mirnem našem mestecu. Kaj opera proti dram? Ljudje so strmeli. Toda plakat pred pošto z obema karikiranimi junakoma Danilom in Betetto je razbil vse dvome. Vse je stopilo v ozadje. Ljudje se niso zanimali za politične dogodke, Čaruga je stopil v ozadje, v ospredju dogodka pa je bila najnovejša učinkovitost: opera — drama.

Včeraj ob 17. so pričele prihajati množice na igrišče. Elita je zasedla sedeže, »plebejci« so se zadovoljili s stoljščim, eni so se placirali za klopi, drugi so se koncentrirali za sedeže in najmlajša generacija, ki ne pozna »prvega« ali »zadnjega« v mesecu, je zasedla galerijo, namreč to se pravi, kostanji, ki obdajajo ilirsko igrišče, se so šibili pod nenavadijo težo. Katastrofe k sreči ni bilo. Prišli so vsi sloji, športna in gledališka publika in tudi taki, ki o nogometu, metni — pardon — nogometni tekmi — nimajo pojma, odnosno čul sem nekoga, ki je rekel: nimam »dunsta« o fusbahu.

Godba je bila že na igrišču in je skrbelja za razpoloženje. Najpreje je intonirala poskočno koračnico ter navrgla še par otoknih in veseljih. Polagoma se je bližal slovesni trenutek — trenutek nastopa urugajskih olimpijcev. »Harduž je greja!« se je ozglasil poleg mene star Ljubljancan. Prihajali so... Najpreje papa Danilo... Urnebesno ploskanje. Molekstočno je vodil svojo četo na bojišče, onemljen, da bi ga zavidal še slavni španski goalekeeper Zamora. Nato Betetto v belo-zelenem sweatru ter njegovi gadi. Viharje je publika akklamirala junake-borce.

Razvrstili in razpostavili sta se obe moštvili na igrišču. Pardon! Kmalu bi pozabil. Za moštvi so nesli nosilnico, pripravljeno za vsak slučaj. In sta bili poleg dve sestri z rdečim križem. Inšpektor Negovetič je dal znamenje za splošni nastop. Mesto gonga je stopila v akcijo piščalka. Toda kaj se je zgodilo. Oba goalmena, Danilo in Betetto sta jo mahnila proti izhodu. »Dezertirata« sem pomislil. Toda ni bilo temu tako. Vrnila sta se takoj v spremstvu gđ. Zikove, ki je obema poklonila šopek dehtičnih cvetov. Nataknila sta jih za sportni dečič. Prve lovovrke... Rezek pisk je nato prešinil ozračje. Nastop... In že je stalo vseh 22 v bojni poz. Se trktrakti krepi hip, hip, hurra! s strani drame in trktrakti globoko doneči pevski Zdraav! s strani opere in boji se je pričel Ne boj, temveč lov za priljubljenim usmeh v zvezi z nevarnimi eksperimenti.

To kar je zdaj sledilo, je bil prizor za bogove. Res zastoj ni vprašal naš včerajšnji podlistar resnikarano: O vi bogovi sporta, vprašam vas, kaj so Barcelonci, Spartanci, Urugajci proti tem gdom! Se predno smo se znašli in še predno smo presodili dovršenost igranja naših umetnikov, je že sedel v vrati operne krasen goal. Kdo ga je zabil, se ne morem spominjati, kajti pred goalom opere je bil tak »tandelmorka«, tako je rekel Ljubljancan poleg mene. Zopet urnebesni plosk in godba dravske divizije je intonirala zmagovalni tuš...

Minuto nato zmagovit prodor opere in papa Danilo želi žogi, leteti v njegovo mrežo, srečno pot.

Začel je padati dež in kot dež so padali tudi igralci in — goali. Drama je pokazala večjo agilnost in doseglja je zaporedoma par goalov. Betetto! Kaj je Vrdjuka proti njemu. Da bi ga videli. Lovil je žoge kot žongler v cirkusu. Toda vražili njegov Meffisto — Zathey je včasih zatajil, mesto glavne vloge je štiral in tako se je dogodilo, da je moral operni goaleman petkrat kapitulirati. — Kizmet... Ha, in šele Kovač. Njegov šut je bil kolosalen in enkrat je tako silovito zamahnil mimo žoge, da je brnel travo... In je bil nato celo igra invalid, ki pa je znal lunoško zatajevati svojo bol. Centerharfa, hotel sem reči centerharfa Zupan pač ni dosegel glasovitosti Zupana-čiča, bil pa je mož na svojem mestu. Da mu je žoga ušla skozi nogo, je pač krivda njegovega vis-a-visa Sancia. K je je razpolagal z neverjetno silo v nogah ter je znal svoje strele plasirati mimo Zupana. Izkazal se je tudi z glavo, ker mu je žoga dvakrat padla nanjo. Vrnem se rajne k operi in da ne prezrem Kogola, ki je bil kot pravi Nemec »ein Musterhaly« in je, kakor njegov sohalv na desni, žogo večkrat poslal v aut. Rešil je s tem kritične situacije. Da bi pa videli vi operni trio. To so tri zvezde na nogometnem polju. Debevec, Banovec in Pugelj razpolagajo s tehniko, kot je še nismo imeli priliko občudovati. »Kampke« je Mohorič, ki je večkrat ogrožal papanovo svetščino. Šimenc je vstopil v drugem polčasu kot rezervna za Šubija in je pokazal, da sme naša opera računati nanj. Enkrat ga je popadla sveta leza in je rekel pri metu auta, kar mu je hotel preprečiti silni Medven: jaz sam pobrau žogo, pa jom tud metu. In je imel mož tudi prav...

Junak drame je bil Smerkolj. Ta je pripravil glasovitega vratarja Betetta vedno v smrtni strah in sam je menda zabil tri ali celo štiri goale. »Papa« v goalu je bil skoraj ves čas »brezposeln«. (Baje mu nakažejo tozadevno podporo.) Krona njegovega uspešnega debutu pa je bila ubranitev enajstmetrovke. In njegova obramba Terčič in Jerman, je zapodila v beg vse operne napadale, krilska vrsta Plut, Saancin in Jan

je delovala brezhibno, napad pa je bil najboljši del drame.

Ugajal je zlasti Medven, ki je delal salto mortale, katere ni bil mogel posneti ni akrobat cirkusa Kludsky.

Toda dovolj o naših momcih. Sedaj nekoliko o igri. Drama je bila prvi polčas v premoči, v drugem pa je zavladala opera. In je strogi gospod Negovetič priznal operi dve enajstmetrovki. Eno je zgrešila cilj, drugo pa je papa ubranil. (Priletela mu je naravnost v roke, bil pa je vseeno junaški čin). Poraz za opero je bil prehud. G. Negovetič je bil sodnik a la Mutters. Vsa četa mu. Prav je, da ni živžgal ofsidov.

Publika je prišla vsekakor na svoj račun in tudi materijalen uspeh je bil velik. Upamo, da bosta Borštink in Verovšek kmalu imela svoj spomenik.

O. F.

★ ★ ★

— Turistom in izletnikom. Vodnikova koča na Velem Polju se odpre v sredo dne 18. junija 1924. Osrednji odbor SPD.

— Savica-Komarča pod Triglavom. Več let sem so se čule razne pritožbe nad zamenjarjem mostom preko Savice in opasnim potom čez Komarčo, kar vse je lansko deževje se poslabšalo. Pravkar pa smo prejeli razveseljivo poročilo od SPD, da so sedaj ti kraji temeljito popravljani, tako da more tudi nežni spol in deca hoditi po njih brez vsake nevarnosti. Preko Savice je sedaj postavljen soliden nov 25 m dolg in 1 m širok mostič iz debelih smrek. Tudi čez Komarčo je sedaj pot popolnoma varna. Poskalo se je 17 smrek in iz teh napravijo solidne, sigurne čvrste pritrdjene stopnice in drže, tako da je sedaj ta zgor. del Komarče najmanj za 10 let dobro zasiguran. Tudi ves ostali pot čez Komarčo je očiščen od kamenja, proda, peska i. dr. navlake. Ako pristavimo, da se je delo vršilo po navodilih in pod stalnim nadzorstvom našega neumornega in priznanega starega turistovskega praktika g. Knafeleca bo menda s tem vsakemu in vsem dovolj jasno: da sta sedaj obadva velenjativna pota tako k Izvirku Savice kakor tudi pot od Koče pri Triglavu skih jezerih čez Komarčo navzdol na Bohinjsko jezero Oziroma v obratni smeri od Hotela Zlatoroga v redu, tako kakor to mora biti.

Prepričalte se

in videli boste, da kupite moške in dečje obleke najlepše in najceneje

v modni in konfekcijski trgovini

Fran Lukič, Pred škofijo 19

3510

Šolstvo.

— Vpisovanje na Državni dvorazredni trgovski šoli v Ljubljani za šolsko leto 1924-25 se vrši dne 2. 3. in 4. julija t. vsakokrat od 9. do 12. dopoldne. V prvi letnik se sprejemajo učenci in učenke, ki so stari 14 let in so dovršili III. razred srednje šole ali nastavni razred meščanske šole ali IV. razred liceja. Če je še prostor na razpolago, se sprejmejo tudi tisti (tiste), ki so stari 14 let in so dovršili III. razred meščanske šole. Za tiste, ki pridejo iz meščanskih šol, se vrši dne 5. julija ob 9. dopoldne sprejemni izpit iz nemščine. — V drugi letnik se sprejemajo učenci in učenke, ki so dovršili prvi letnik trgovske šole, ki je ali državna ali pa ima pravico javnosti. — Učenci in učenke naj se priglasiijo v spremstvu staršev ali njih namestnikov ter naj prineso s seboj zadnje šolsko izpričevalo in rojstni list. Da ne bo pri vpisovanju prevelikega navala, se naznanja, da je popolnoma vseno, če pride kdo pri vpisovanju prvi na vrsto ali zadnji. Do 10. julija t. bo na razglasni deski objavljeno, kateri učenci in katere učenke so sprejeti(e) in kateri so odklonjeni. Ravnateljstvo.

— Na drž. ženskem učiteljskem v Ljubljani je vpisovanje v I. letnik v ponedeljek, dne 30. junija ob 10.—12. ure. Učenke, ki se vpišejo, naj prinesejo seboj krstni (rojstni) list in zadnje šolsko izpričevalo ali malega tečajnega izpita ali 4. razreda srednje ali meščanske šole. Podrobnosti so razvidne iz oglasa v večji šolskega poslopja.

— Mestna ženska realna gimnazija v Ljubljani. Vpisovanje gojenk za I. razred mestne ženske realne gimnazije se vrši v ponedeljek dne 30. junija t. l. ob 9. do 11. ure dopoldne. — Sprejemni izpit se vrši dne 1. julija t. l. ob 8. zjutraj. Natančnejši pogoji za sprejem v prvi razred gimnazije so razvidni na črni deski v pritličju zavoda.

— Mestni dečjiški licej v Ljubljani. Ravnateljstvo opozarja gojenke absolutne 4. razreda meščanskih šol in absolventke 4. razreda drugih srednjih šol, da se odpravi pričetkom šolskega leta 1924-25 peti razred liceja pri zadostnem številu prijavljenih gojenk.

— Na tehniški srednji šoli v Ljubljani bodo v šolskem letu 1924-25 odpravljeni naslednji oddelki: 1.) Višja stavbna šola; 2.) višja strojna šola; 3.) stavbna rokodelska šola; 4.) strojna delovodska šola; 5.) elektrotehnična delovodska šola; 6.) mizarška in strgarska molstrska šola; 7.) kparška in rezbarska šola; 8.) ženska obrtna šola; 9.) javna risarska in modelirska šola. — Vse podrobnosti glede sprejema so razvidne iz razglašene v Uradnem listu št. 52 z dne 12. junija 1924 in iz objave na razglasni deski v vestibulu zavoda. Koncem tega tedna izide prvič po prevratu šolskega izvešja, ki vsebuje poleg drugih podatkov organizacije zavode in sprejemne pogoje ter učne načrte posameznih oddelkov. Interesantom je izvešje na razpolago pri ravnateljstvu zavoda proti povrnitvi tiskovnih stroškov v znesku Din 12.50 s poštno vred.

— Na drž. realni gimnaziji v Novem mestu se sklene 5. I. 1923-24 dne 26. junija s šolsko slavnostjo, h kateri so vsi ljubljani mladine vlijudo vabljene. Dne 29. 6. od

9. do 12. ure in 30. 6. od 8. do 9. ure se bodo vpisovali učenci za sprejemni izpit v I. razred, ki se vrši dne 30. 6. od 9. ure dalje. Za vpis se zahteva predložitev rojstvenega lista in obiskovalnega izpričevala, izdanega v ta namen.

— Državna realna gimnazija v Ptuj. Vpisovni izpit v I. razred se bo vršil dne 30. junija 1924. (v ponedeljek). Vpisovanje se vrši isti dan od 8.—9., nakar se začne pismeni izpit iz slovenščine in računstva od 9.—11. Pripravi za vzprejemni izpit se lahko vršijo tudi pred 30. junijem ali osebno pri ravnateljstvu ali pismeno po pošti. Predložiti je treba rojstni list in izpričevalo osnovne šole z redi iz verouka, slovenščine in računstva.

Današnje prireditve v Ljubljani.

Kino Tivoli: »Izgubljeni sin«.
Kino Ljubljanski dvor: »Eksplodizija«.
Kino Idealca: »Sencas«.

Nočno lekarniško službo imajo:

Milan Leustek, Resljeva cesta 1.
Andrej Bohinec, Rimska cesta 1.

Konzulati v Ljubljani:

Češkoslovaška: Breg 8/I.
Belgija: Urad Ljubljanskega veleposelnika.
Avstrija: Turjaški trg 4/II.
Francija: Dunajska cesta (Ljubljanska kreditna banka).
Italija: Zrinjskega cesta 3/I.
Portugalska: Dunajska cesta 33.

„Stenico!“

najboljše sredstvo proti stenici. — Glavna zaloga: Drogerija A. Kano, Ljubljana, Židovska ulica 1. 4057

Četrty invalidski kongres v Ljubljani.

(Zaključek zborovanj.)

Včeraj je bil zaključen tridnevni državni invalidski kongres, ki je glede ostrine dosegel svoj vrhunec. Ves dan se je razpravljalo edino o notranji organizaciji udruženja. Pojavili sta se dve struji: separatistična, ki pa v večini kongresa ni našla željenega odmeva in struja, ki je odločno in jasno manifestirala za edinstvo jugoslovenskega naroda. Slovenski delegat Meznarič je skušal pridobiti kongres, da bi krenil na levo, večina govornikov pa je to tendenco odklonila, naglašujoč, da invalidi niso zastopniki prešli svoje krvi za enotnost države. Mestoma je bila debata zelo voharna.

Na kongresu je bila podana sijajna satisfakcija bivšemu ministru za socialno politiko dr. Gregorju Zerjavu, čegar načrt invalidskega zakona je kongres v celoti sprejel. Pred pričetkom volitev je imel dr. Jež, ki je bil, kot že poročano, izvoljen za častnega člana, krasen govor, v katerem je apeliral na zavednost invalidov in jih bodril k nadaljnjemu vztrajnemu delu. Nato so se vršile volitve in je bila izvoljena kompromisna lista. Invalidi so s tem manifestirali na jasen in značilen način, da ne zasledijo nikakih separatističnih teženj, temveč hočejo enotno in močno Jugoslavijo. Izvoljen je bil tale odbor:

Petar Lazarevič, polkovnik v p.; Božidar Nedić, kapetan v p.; Milutin Mrvaljevič, pravnik; Ilija Trifunović-Bircanin, vojskovođa; dr. Uroš Stajić, bivši poslanec; Mihajlo Stepanović, podpolkovnik v p.; Miloš Rašić, major v p.; Aleksander Ilić, podpolkovnik v p.; in Vojta Petrovič, podpolkovnik v p. — V nadzorstveni odbor: Konstantin Janović, knjigovodja Narodne banke; Dušan Dimitrijevič, Milan Ilić, Hajim Hajon in Milan Milošević.

Med viharnim odobravanjem je IV. invalidski kongres sprejel tole resolucijo:

Kongres ugotavlja skrajno brezbrzičnost vseh dosedanjih vlad za rešitev invalidskega vprašanja in obsoja sistematsko iztrebljanje invalidov, odvzete povlastitve za vojsko, nasilno in brezpravno redukcijo in nepriznanje invalidskih organizacij v novem invalidskem projektu.

Odklanja z vso odločnostjo sedanji invalidski zakonski načrt in zahteva izvedbo projekta, ki ga je sestavil svojaesno spoznavno z zastopniki invalidov bivši minister za socialno politiko dr. Gregor Zerjav. Zahteva dalje od vlade izpolnitve obljube glede zgradbe invalidskega doma za one, ki so invalidi, pravilno reguliranje sedanjega nevezdržnega položaja vojnih stroj in rodbin padlih vojakov, kakor tudi izplačilo neizplačane invalidnine. Kongres zahteva osiguranje položaja uradnikov in namestnikov iz invalidskih vrst in zopetno namestitev za reduciranih invalidov. Oni namestenci, ki pa morajo radi invalidske nesposobnosti prositi za vpokojitev, naj se vpokojijo po novem zakonu. Aktivni oficirji, ki so se borili za slavo domovine, in so bili kot invalidi penzionirani, ter so jih specialne invalidske komisije reducirale, naj se sprejme zopet v aktivno službo s činom, ki bi ga imeli, ako ne bi bili invalidi. Ako pa so nesposobni za službo, naj se vpokojijo po novem zakonu o ustroju vojske. Invalidom naj se poviša odstotek od male prodaje duhana od 5 na 10 odstotkov, neinvalidom pa naj se zmanjša na 3 odstotke. Vsi invalidi naj se oproste plačevanja invalidskega davka. Kongres se obrača do Nj. Vel. kralja Aleksandra s prošnjo za njegovo visoko zaščito, ker nimajo invalidi nikogar več, da bi se obrnili nanj. Pozdravlja dalje osebojene tovariše invalide z Jadrana, kakor tudi še neosvojene brate s toplo željo, da tudi njim zasije čim prej solnce svobode. Invalidi pozdravljajo državno edinstvo in ostanejo zvesti zaščiti integralnega edinstva tatokrvnega, a trojnega naroda.

S tem je bil kongres zaključen. Večina udeležnikov iz Srbije, Črne gore, Bosne, Hrvatske, Dalmacije, Vojvodine itd. je naglašala gostoljubnost Slovencev in gostje so se zlasti divili krasotam naših krajev.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 18. junija 1924.

Od države se dajo ščititi!

»Ljudje, ki niso padli na glavo, so takoj spoznali, da so vsi obrambni ukrepi narejeni tako, da se zaščiti Delniška tiskarna...«
»Slovenec«, 17. t. m.

»Slovenec« je v terek hotel natveziti javnosti, da je vlada z ozirom na nameravane klero-komunistične demonstracije poslala pred magistrat in pred »Union« četo orožnikov in okončane stražnike zgolj za to, da ščitijo pred ljudskim gnevom razna napredna podjetja.

In vendar je vsi Ljubljani znano, da nimajo napredna podjetja prav nobenega vzroka, da bi se bala ljudske jeze in bila za to potrebna posebne državne zaščite. Pa recimo, da bi potrebovala tako zaščito, bi bilo docela v redu, ako bi jo jim nudila državna oblast, saj so ta podjetja trdnjave narodne in državne misli, na katere se lahko država opira in naslanja v vseh svojih stremljenjih. Da je njih zaščita moralna dolžnost državne oblasti in v interesu države same, je na dlani.

Kako pa je v tem oziru pri klerikalcih?

Listi »Katoliške tiskarne«, ki se po nemarnem imenuje »Jugoslovenska«, že leta in leta sistematično rovarijo proti državi in ji izpodkopavajo njene temelje, klerikalci se večejo z vsemi prevratnimi elementi, samo da bi razrušili našo svobodno državo in zgradili na nje razvalinah trdnjavo rimskega klerikalizma in avstrijsko-habsburške misli, ne priznavajo nobene avtoritete in propovedujejo absolutno suverenost ljudskih mas, proglašajo ukrepe vlade za ničevne in neveljavne, toda vse to jih ne moti, da bi v slučaju potrebe ne klicali na pomoč iste države, ki jo rušijo, iste vlade, ki je ne priznava, in iste državne oblasti, katere avtoriteto zametujejo!

Po krvavih trboveljskih dogodkih so se klerikalci in njihovi listi postavili docela na stran komunistov in pričeli najnesramnejšo gonjo ne samo proti pobornikom nacionalistične ideje, marveč tudi proti državi kot taki. Da je to njihovo cinično stališče izzvalo ogorčen odpor v nacionalističnih vrstah, je umljivo. Čim pa so videli klerikalci to ogorčenje in odpor in si domislili, da bi to ogorčenje lahko prišlo do dejanskega izbruha, so se jim jele tresti hlače in v svojem strahu so jeli klicati na pomoč in prositi za zaščito isto državno oblast, na kateri sicer njihovi listi ne puste niti ene dobre dlake.

In ta državna oblast, nepristranska, kakor je, jim je res nudila vso pomoč in zaščito, za katero so prosili!

Že od 1. junija je »Jugoslovenska tiskarna« — lucas a non lucendo — noč in dan zastražena od orožnikov in stražnikov.

Več kakor teden dni je bila v tiskarni cela četa orožnikov, da je ščitila »Slovenec« urednike, da so mogli pod senco orožniških bajonetov in pušk zagovarjati boljše prekučke in metati kamenje na tisto državno oblast, ki jim je s svojim aparatom jamčila za njihovo osebno varnost in nedotakljivost!

Ali je videl že svet večji cinizem, kakor je ta?

In da bo slika popolna, še omenjamo, da čuvarji katoliškega zavoda niso dobili za svojo naporno službo niti prebijene pare, da si mora vsak drugi primerno plačati stražnika, ako ga zahteva ali potrebuje v varstvo reda in miru.

Ali niso lepi — da se poslužimo »Slovenec« besed — ti klerikalni prevratniki, ali ni lep »Slovenec« s »Katoliško tiskarno«, da ga morajo varovati policaji, žandarji in vojniki pred upravičeno jezo ljubljanskih domačinov?!

★ ★ ★

— Veliki župan pri kraju. Veliki župan ljubljanske oblasti dr. Vilko Baltič je bil včeraj na Bledu, kjer ga je Nj. Vel. kralj Aleksander sprejel v enourni avdijenci.

— Državni uradniki protidržavni agitatorji. Neomejena svoboda, ki vlada v naši državi v vsakem oziru, rodi slabe sadove. Vsakdo misli, da lahko dela, karkoli hoče, predvsem pa, da mu je dano na prosto, ščuvati tudi proti državi, ki mu daje svobodo. Tudi posamični državni uradniki, ki bi morali biti služabniki javnega miru in reda, menijo, da obstoja njih svoboda v tem, da jih država pač mora plačevati, ne sme pa od njih zahtevati niti dela, še manj pa ljubezni in zvestobe. V tem oziru pozna naša javnost celo vrsto zgledov. Tako sta bivša klerikalna občinska odbornika Pirc in Zajc sicer državna uradnika, nastopata pa tako, kakor da bi bila nastavljeni klerikalna agitatorja. Neprestano jih je videti na ulici v času, ko morajo njih tovariši sedeti v pisarni in delati. Vsak drugi bi že imel na hrbtu disciplinarno preiskavo, ta dva gospoda pa se nahajata pod zaščito —

protidržavnih elementov in ne skrivaj se jima ne niti las, država ima samo dvomljivo čast, da jih plačuje. Druga takšna specialiteta je računski svetnik pri Zdravstvenem odseku Selan. Pri občinskih volitvah v Dobrunjah je vodil vso klerikalno agitacijo in hodil od hiše do hiše, da spravi volilce za klerikalno stranko na volišče. Nimamo nič proti temu, ako se tudi državni uradnik udeležuje volilne borbe, odločno pa moramo obsojati, ako državni uradnik to agitacijo izvršuje samo na ta način, da ščuje in ruje proti državi oblasti. Selan je ljudem vsiljeval letake, na katerih je bilo med drugim tiskano: »Tudi pri teh volitvah pokazimo, da ne maramo — velesrbskega jarma!« Vprašamo meročajno državno oblast, ali je državnemu uradniku dovoljen takšen način političnega udejstvovanja in strankarske agitacije? Zahtevamo z vso odločnostjo, da se ljudem, ki so danes ne priznavajo našega državnega in narodnega udejstvovanja, čeprav so plačani služabniki te države, obest kršna košara nekoliko višja. Država ne sme še dalje rediti na svojih prsih gadov! Nepotrebne svobodomiselnosti, velikogrudnosti in popustljivosti je že dovolj! Ako gotovi elementi z lepa nečijo uvideti svojih dolžnosti, ki jih imajo do države, jim je treba te dolžnosti ubiti v glavo pač z drugimi sredstvi!

— Prodaja »Katoliške tiskarne« škofu dr. Jegliču. Vest, da je »Katoliško tiskovno društvo« prodalo takozvano »Jugoslovensko tiskarno« z vsemi ostali podjetji ljubljanskemu škofu dr. Antonu Bonaventuri Jegliču za 10 milijonov dinarjev, je resnična. Drugo vprašanje je seveda: ako je škof družstvu v resnici izplačal kupnino 10 milijonov dinarjev. Zdi se nam, da je kupčija fingirana v to, da se »Katoliško tiskovno društvo« zavaruje proti vsem eventualnostim. Dobro je na stvari to, da bomo odslej vedeli, kdo je faktično odgovoren za pisavo listov, ki izhajajo v tej tiskarni. Radovedni smo, kakšne pristojbine bo davčna oblast zahtevala od te kupčije. Pa ne da bi tudi tu življalo klerikalno podjetje, kakor pri davkih, kakšne privilegije? Priporočamo, da je podjetje vredno najmanj 100 milijonov dinarjev, iz česar je razvidno, da je kupčija vzprizorjena samo, da prevzamejo ž njo državno oblast. In pri tej prevari sodeluje tudi cerkveni poglavar dr. Jeglič. Ali ni to značilno za moralno pojmovanje teh katoliških krogov?

— Sokoška akademija v gledališču. Včerajšnje poročilo o tej prireditvi popravljamo v toliko, da je Debus-syev po pesem v francoskem jeziku pelja gđ. Pricova in ne kakor je bilo pomotoma navedeno ga. Gumilova. Nadalje nam poročajo, da je Ljubljanski Sokol v polnem obsegu storil svojo dolžnost, ni pa našel razumevanja in zaslonbe v občinstvu, še manj pa v korporacijah, ki so bile tudi poklicane na sodelovanje.

— »Slovenec« zopet konfisciran. Danes je morala tuk. policija znova zapleniti »Slovenca«, ker se je pregrešil proti državi oblasti in jo poizkušal prosti škofu blati. Po neverjetni prostosti, katero je »Slovenec« užival zadnja leta, ko so na deželni vladni gospodarili nečujoči in nezanesljivi državni uradniki, se sedaj seveda preko noči ne more privaditi na pisavo, ki zna poleg absolutne svobode misli upoštevati tudi državne interese, ugled državnih oblasti ter osebno spoštovanje visokih uradnikov. Obžalujemo, da je treba dolgotrajni slovenski dnevnik in njega uredništvo poučevati o dolžnostih napram javnosti, napram državi oblasti in skupnim nacionalnim interesom. Konfiskacije pa lahko rodijo ta pozitivni rezultat, da se v naše politično življenje unese resen ton, stvarna debata brez protizakonitih natolevanj in poštena borba za nadobne ideale.

— Kdo strelja? Pišejo nam: Dne 16. t. m. ob 21. zvečer je bilo slišati z dvorišča »Jugoslovenske tiskarne« oster strel iz revolverja. Strel je bil tako močan, da so ga slišale stranke v sosednih hišah in gostje v gostilnah pri Čmoletu in Košku. Stražnik, ki čuva »Jugoslovensko tiskarno« zunaj na ulici, pred kom, ne vemo, je bil takoj opozorjen, pa se ni za stvar niti zmenil. Zakaj ni takoj skušal ugotoviti, kdo je streljal in zakaj? Opozorjamo na to policijsko ravnateljstvo s prošnjo, naj takoj uvede preiskavo, ker sklepamo, da so nekateri uslužbenci »Jugoslovenske tiskarne« oboroženi ter se zaenkrat samo — igrajo z orožjem. Da so samo ti mogli streljati in nihče drugi, sledi že iz tega, ker v tem času nima nihče drugi dostopa v poslopje. Vsekakor je treba ugotoviti, kdo je streljal, ker se sicer lahko zgodi, da bo nekoga lepega dne prinesel »Slovenec« vest, da je bil nameravan napad na tiskarno in da so Orjunaši streljali z ulice v tiskarno.

— Kar Vi potrebujete, to je Elzafluff. To pravo domače sredstvo, katero prežene Vaše bolečine! Polzka posiljka D 27. — Lekarna Eug. V. Feller, Stubica Donja, Elzafluff št. 238, Hrvatska.

— **Trgovci in prazniki.** Gremji trgovci v Ljubljani opozarjajo svoje članke, da je Zveza trgovskih gremijev in združb za Slovenijo in Ljubljani v svoji zadnji širši odborovi seji sklenila, da se prazniki praznujejo na dosedaj običajen način. Trgovine so torej ob praznikih zaprte. Trgovine ostanejo zaprte tudi na Vidovdan 28. junija in dne 1. decembra vsakega leta. Ob teh dneh poživijo vsako delo. Glede praznovanja 17. decembra (rojstni dan kralja Aleksandra) bo Zveza še sklepala in članstvo o sklepu pravočasno obvestila. Predsednik: Fran Stupica.

— **Osebnost v pošti.** Postavljeni so za činovnike oziroma činovnice 4. skupine II. kategorije K. Jeglič v Ptuj; za pripravnice v kategoriji zvanjstnic Mar. Tratnik, Franca Zupan in Erna Koreniti v Ljubljani, Marija Slapar v Sp. Šiški in Gizela Gumilar v Murški Soboti. — **Podjeljena je odpravniška služba v Framu** poštini pomočnici Mariji Vodovnik, v Smedlunski poštini pomočnici Francki Lombardo; v Koprivnici pri Brežicah p. pom. Mariji Vahčič, v Limbušu služiteljici Vekoslavi Bankman in pri Sv. Benediktu v Slov. goricah poštenu pomočniku Tomažu Golobču. — **Poverjena je služba starešine v Rimskih toplicah** poštini činovnici Rozi Meglič, pri Sv. Lovrencu pri Mariboru činovnici Mariji Kasjak, v Loki pri Zidanem mostu poštini pripravnici Hedviki Sovre in na Bledu 2 poštini pripravnici Antonijski Cvar. — **Premeščeni so:** poštni pisar I. kategorije A. Suhač iz Beograda v Ljubljano, poštni činovnik oziroma činovnice Fr. Mezek, V. Jazbec, Anica Pirc od pošte Ljubljana I. k pošti Ljubljana 2, Fr. Ambrožič iz Sent Ruperta v Trebnje, Iv. Rakovec iz Ljubljane v Maribor, Marija Franko iz Maribora k Sv. Lenartu v Slov. goricah, Anton Kroflič iz Planine pri Raku in Ljubljano, Josipina Naglič iz Maribora v Rogaske Slatine in Fr. Brumec od Zg. Sv. Kungote na Ptujsko goro; poštni pripravnik oziroma pripravnice Fr. Znidaršič iz Ljubljane v Planino pri Raku, Dana Štirn iz Kranja v Ljubljano in Gabrijelo Lešnjak iz Ljubljane k Sv. Janezu ob Boh. jezeru. — **Službene pogodbe sta odvezani** poštini odpravnički Pavla Robič v Limbušu in Draža Vutkovič v Koprivnici pri Brežicah. — **Slikar Kopač razstavi svojih 20 najnovejših oljnatih slik** iz okolice Kranja ob priliki razstave šolskih risb učencev kr. drž. gimnazije v Smrti Beogradčanke.)

— **Z Jezerskega.** (Kratki Beogradčanke.) V sredo ponoči je umrla tu blaginjska beogradskega pevskega društva »Stankovića« gđ. Zora Krstičeva. Pokojnica je trpehla na vratni bolezn, ki je končno uničila njeno mlado življenje. Domači zdravilnici v Beogradu so ji svetovali bivanje v kakem zdravilišču in ker ni hotela ostati v Srbiji, so je napotili v Slovenijo. Spočetka se je počutila še dokaj dobro, potem so ji jelo pešati moči, tuja postrežba ji ni mogla nuditi zadostne udobnosti, in tako je morala prerojeno v grob, dasi je tako hrepelna po zdravju in življenju. Na brzojavno obvestilo je prišel v soboto iz Beograda njen oče, da prisotuje pogrebu. Pogrebne svečanosti je opravil prota Janković iz Ljubljane, ki se je radevolje odzval povabilu g. Krstića ter prišel iz Ljubljane, da spremi pokojnico k večnemu počitku po pravoslavni obredih. Pri tej priliki smo opazili, kolika je razlika med pravoslavnim in katoliško duhovščino. Že obhajanje gosp. Jankovića z rojaki dokazuje, da žive pravoslavni duhovniki z verniki intimno skupno življenje, dočim zavzema naša duhovščina z malimi izjemami med ljudstvom položaj gospode. Tudi materijalizem med pravoslavni miselnimi pastirji ni tako globoko vкорinjen, kakor pri naših gospodih, ki vidijo v cerkvi večnoma le vir bogatih dohodkov. Naš duhovnik bi gotovo pošteno saračunal pot iz Ljubljane na Jezersko in pogreb, dočim je prota Janković opravil vse to skoraj brezplačno. Od očeta pokojne je sprejel le minimalno vsoto, ki bi našemu duhovniku ne zadostala niti za navaden pogreb reveža v domači župniji. Gđ. Krstičeva je umrla v 25. letu svoje starosti. Lansk leto je postala s pevskim društvom »Stankovića« Slovenijo. Letos jo je usoda pripeljala zopet k nam, da leže v slovensko zemljo k večnemu počitku. Bodi ji lahka naša planinska zemlja!

— **Prijateljski sestanek duševnih delavcev,** rojakov kranjskega sodnega okraja, dne 2. in 3. julija ul. Prihod z opoldanskimi vlaki v Kranj 2. julija in nato skupni obed. Popoldne izlet na Smarjetno goro. Zvečer prosta zabava v Kranju, pri kateri sodelujejo iz prijaznosti pevcu Narodne čitalnice, 3. julija ob 6. zjutraj sv. maša za duševne za umrli tvariši. Pri sv. maši poje g. Janko Žirovnik. Ob 4.8. skupno silkanje. Ob 8. izlet s vozovi na Jezersko. Popoldne povratek, ostrova po želji izlet na Kamniške planine. Kdor se želi udeležiti nameravanega sestanka in se še ni prijavil, naj to stori vsaj do 30. tm, po dopisnici (Ant. Likozar, nadučitelj Ljubljana, Dolenska cesta 12), da se morejo pravočasno preskrbeti prenočišča in vozovi.

— **Smrtina kosa.** V ponedeljek je po daljši bolezni umrla v Leoniški gospi Alojzija Anžič, roj. Rome, soproga g. Frana Anžiča v Štepanji vasi. Pokojnica je bila zavedna Slovenka, ki je rada sodelovala pri raznih narodnih prireditvah in posebno rada podpirala odtodno sokolsko društvo. Bila je dobra žena in skrbna gospodinja. Čakali so jo vsi, ki so jo poznali. Pogreb bo danes v sredo ob 17. na pokopališču k Božjemu grobu v Štepanji vasi. Bodi ji ohranjen blag spomin!

— **Razpisane so pošte v Kozjem.** Planini pri Raku in v Pencilu. Prošnje je poslati v 14 dneh na pošto in brzojavno razpisateljstvu v Ljubljani.

— **Nevrotične ptične pošiljke.** Izšel je seznam neoddatnih poštnih pošiljk za mesec april t. l. in je obklistvu v pogled prikrit v prostoru za stranke na vseh poštah v Sloveniji.

— **Knj. svobodne ljubezni** v Subotici. Ze nekoliko mesecev je subotička policija opazovala, kako razni mladi ljudje in dame zahajajo v sumljivo hišo žene vpojkega železničarja Ljudevita Puškaša. Prihajale so v zadnji čas tudi pritožbe proti omejenju. Pred dnevi pa je policija vrdla v Puškašev stanovanje in odkrila pravi klub svobodne ljubezni. Celo stanovanje je bilo prirejeno v to svrhu. V stanovanju so bili mali saloni, v katerih so se shajali parčki. Policija je s svojim prihodom iznenadila nekoliko dam in moških, ki pripadajo boljšim in znanim subotičkim slojem. V stanovanju Puškašev so se prirele najprevernejše orgije in bakanalije in dogodilo se je, da so bile v afero zapletene tudi 15-letne devojke. Puškaševa je dobila naravno velike vsote od »fine« družbe. Bila je aretirana.

— **Kaj se vse krde!** V noči od 15. na 16. t. m. je bila v vrta Narodne kavarne ukradena velika žarnica-obločnica, vredna nad 300 Din. Na prijavo lastnika kavarnerja Carla, je policija še tekom naslednjega dne izsledila krivce in jih izročila sodišču. Zanimivo pa je, da sta bili takoj drugo noč, to je od 16. na 17. zopet ukradeni dve žarnici. Tatovi pa so bili opaženi in je upeti, da pridejo v roke pravice. Baje je v Ljubljani družba, ki se specijalno bavi s tatvami teh predmetov. Vsekakor bo morala policija temu vandalizmu napraviti konec s tem, da eksperimentalno kaznuje krivce. Tatovi žarnic so bili iz takozvane »boljše družbe«.

— **V Trstu se je smrtno ponesrečil** 68-letni mizar Karel Piccolini. Vračal se je ponoči vinjen domov in je na stopnicah izgubil ravnotežje. Padel je vznak tako nesrečno, da si je prebil črepijo in je kmalu umrl.

— **Tragična smrt prostitutke.** V Zagrebu se je s solno kislino zastropila Agata Pintscher, tolerirana poulična devojka. Samomor je izvršila v kavarni »Palmotice«. Prepeljali so jo sicer takoj v bolnico, vendar je podlegla poškodbam.

— **V Sarajevu se vrši od 27. junija do 6. julija »Zanatlijsko-industrijska izložba«.** Z posetom razstave je združena ugodnost polovične vožnje po železnici. Interesenti dobe vse tozadevne informacije pri »Tourist-Office« (Putniku).

— **Najcenejše in najnovejše obleke** se dobe samo Selenburgova ulica št. 3 pri Gričar & Mejač.

— **POSETITE GOSTILNO »PRI NE-STLNU«.** TRŽAŠKA CESTA! V nedeljo 19. in 22. junija na Strelišču pod Rožnikom se vrši vrtni koncert kakor tudi vse nadaljne nedelje.

KINO IDEAL

predvaja od četrta 19. do vsehvi nedelje 22. junija

Viharjeva nevesta.

Senzacijsko pustolovna drama v 8. deljnih. V glavni vlogi Dorothy Phillips. Krasni naravní posnetki, vihar na morju, požar na brodu, boji ameriške vojne mornarice z morskimi roparji in druge napete zanimive atrakcije. Ne zamudite si ogledati ta krasni film! 4101

IZ CELJA.

— **Celjsko pevsko društvo** priredi v soboto dne 21. junija ob pol 9. zvečer koncert v velik dvorani Narodnega doma. Vstopnice za koncert se dobivajo v prodajni v trafiki gospe Kovač na Aleksandrovi cesti.

— **Savinsko Sokolsko okrožje** ima v nedeljo 22. t. m. svoj okrožni zlet v Zalcu. Obenem proslavi Sokolsko društvo v Zalcu 20-letnico svojega obstanka na ta dan.

— **Razglas** glede privatnih stanovanj za tujce. Mestni magistrat objavlja: Leto za letom se pojavlja redno večje število gostov po naših letoviščih, kopališčih in turistovskih postojankah, ki ne morejo dobiti vsi stanovanj po hotelih in gostilnah ter vsled tega povprašujejo tudi po privatnih stanovanjih. Da se olajša delo raznih tujkoprometnih uradom in pisarnam in se za letošnje letovišgarsko sezono ukrene vse tozadevno, bo mestna občina sprejemala prijave stanovanj za letošnje sezono v času od 17. do 27. junija v sobi št. 2 mestnega magistrata v času od 9. do 10. ure dop. V poštev pridejo le čiste, čprav skromne sobe s snažnimi posteljami. Izrazi bodo služili izključno samo tujkoprometnim uradom in pisarnam za informacijo tujcev.

IZ MARIBORA.

— **Smrtina kosa.** Včeraj je v Mariboru umrl g. Ivan Friedl, lastnik hotela »Merano«. Pokojnik je svoje dni imel Fischerevo restavracijo v Kamniku, od tam se je preselil v Ljubljano, kjer je imel v najemu več restavracij. Med vojno je bil restavratorev hotelu »Južni kolodvor«. Po prevratu je kupil hotel »Merano« v Mariboru, kamor se je tudi preselil. Bil je star šele 35 let. Bodi mu ohranjen blag spomin!

— **M K razviju prapora v Sv. Lenartu.** Svečanost razvilita se je vršila pred meščansko šolo, kjer se je starosta domačega Sokola g. dr. Goršek v slavnostnem nagovoru pomnil težke poti Sokola v tem, že danes pomemčurjenem gnezdu, predno je mogel razviti svoj prapor. Slavje se je nadaljevalo na vrto Retzerjevega hotela.

— **Velika policajska racija.** Z ozirom na skrivnostni umor v Grajskem logu je policija nadzvetnik g. Kerševan odredil v ponedeljek sveder in v torek zgodaj zjutraj veliko policijsko racijo po celim mestu, drugo še večjo s pomočjo orožništva pa tudi oklicil mesta. Baje so pri tem isledili več samitvega, kar pa še ni za javnost.

— **M K poboju na Zrinjskem trgu.** Polietja je med tem prišla stanica Antona Vančka in Karola Lesjaka. Vanček je izpovedal, da se je cel slučaj pričel še pred Götzovo pivovarno na ulici, kjer je sedel on, Lesjak in Vančekova sestra, ki je ljubica napadenega Roštaherja. Roštaher se je ba-

je neapodobno vedel proti svoji ljubici, vsled česar so se že kar tam sprjeli in sicer ga je napadel najprej takrat vinjeni Roštaher. Nato sta s Lesjakom pred Roštaherjem zbežala proti mestnemu parku, od tod najaz v mesto, kjer sta iskala Varševsko sestro, pri čemur ju je pri kavarni Evropa nepriznava nasledil sopro Roštaher ter ju zopet napadel, nakar so se pomaknili proti Zrinjskemu trgu, kjer je Vanček v silobranu potegnil nož, ter z njim Roštaherju sadal 5 vbodjaev v prsa in v hrbet.

— **M K umoru v Grajskem logu.** Kakor smo že poročali, je orožništvo med tem že ugotovilo identiteto umorne ženske. Piše se Ottilija Stelzer iz Zgornjega Portiča pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Ugotovili pa je identiteto osebo njen mož. Ugotovili pa je potem tudi nekaj, kar povzroča trenutno še bolj zagonetnost tega slučaja. Izpovedal je namreč, da eno pri umorjenki najdeno krilo ni bilo njeno, torej je tuja last. Sedaj gre za vprašanje, kako je žena spetoma od doma sploh zašla v ta kraj, ki leži popolnoma v nasprotju smrti od njenega doma, če se je vračala domov, in še bolj zagonetno je, kako je prišla tu gori, ako je bila še na potu v Maribor, v katerem slučaju se ljudje iz tega okraja poslužujejo krajše pešpoti preko grčevja nad Sv. Petrom in pridejo v mesto skozi Melje. Pa tudi če bi bila šla po cesti, bi bila šla po glavni cesti skozi Lajtersberg in Krčevino, ki prehaja v mestu na Aleksandrovo cesto. Drugo važno vprašanje je, kako je prišla do drugega tujega krila. Za enkrat ni izključena kombinacija, da je slučaj v zvezi s tihotapstvom. Značilno je tudi, da je mož ugotovil, da je poleg umorjenke najden nož bil njena last. Orožniki zasledujejo sled morilca v smeri proti mestu. Naknadno še izvedo, da je mož ugotovil tudi še drugi rebec, ki tudi ni bil njen, pač pa je bil njen le rebec, katerega je imela na glavi.

Občinske volitve v vranskem in celjskem okraju.

V ponedeljek so se vršile v vranskem in celjskem okraju občinske volitve, ki so tudi tukaj pokazale lep napredok naprednih glasov ter znatno nazadovanje klerikalnih pristašev.

Na Vranskem je bila izvoljena napredna lista, klerikalna se je razveljavila. V Braslovcah je dosegla napredna lista 14 odborniških mest, klerikalna 11. V Sent Jurju so se lokalni naprednjaki skregali ter je vsled tega dosegla klerikalna lista večino. Iz Polzele manjkajo podatki. Sv. Jeronim sploh ni vložil občinskih list. Volitve se razpišejo naknadno. V Reki se je izvolila samoklerikalna lista, v Prekopi je zmaga napredna lista, v Gomilskem pa trnavska lista.

V celjski okolici je dosegla napredna lista 9 odborniških mest, klerikalna 12. Korenovci 6, Bernotovci 3, nemškutarji 4. Doslej klerikalna Škofja vas je izvolila 14 naprednih odbornikov in 11 klerikalnih. Trg Vojnik je vril 7 naprednih in 2 klerikalna odbornika. V Dobrni je zmaga edina klerikalna lista. V Novi cerkvi je dobila kmetska napredna lista 10 odbornikov, klerikalna 4, avtonomistična 3. Frankolovo je dalo 10 naprednih odbornikov in 7 klerikalnih. Doslej klerikalni trg Sent Jurij je prešel v napredne roke, okolica pa je še ostala v klerikalnih rokah s 15 : 10 naprednih glasovom. Višnja vas je volila samoklerikalno. Dramlje so izvolile samonapredno listo. Kalobje je dalo 9 naprednih odbornikov in 8 klerikalnih. V Sv. Lovrencu nad Prožnim je zmaga klerikalna lista brez protiliste. V Teharjih so dobili klerikalci 12 odbornikov, naprednjaki in socialisti 13. V St. Rupertu nad Laškim je bila napredna lista razveljavljena, v Svetinji je zmaga klerikalna. Doslej klerikalne Petrovce so dobile napredno večino. Griže so izvolile 9 klerikalnih, 3 napredne in 5 socialističnih odbornikov. Zalec ima 12 naprednih in 5 klerikalnih odbornikov. V Gotovljah se je izvolila kompromisna lista, v Smartnem v Rožni dolini klerikalna, v Veliki Prešitci zopet kompromisna, takisto v St. Petru v Savinski dolini. Velika napredna večina je zmaga končno v St. Pavlu pri Preboldu.

Društvene vesti.

— **Pokojniški zavod za namočence** v Ljubljani ima v soboto dne 12. julija ob 9. dopoldne v Ljubljani II. redni občni zbor.

— **Družabni klub »Muha«** v Ljubljani priredi na kresni večer »Beneško noč na Sovi« s sodelovanjem pevskega društva Lipa in priznanega godbenega kvarteta iz Zagorja. Kdor želi pri prijateljskih uric nepristilne zabave ter sodelovati v namen podpore litjskega pevskega društva in družbe sv. Cirila in Metoda, koljima je namenjen čisti dobrič, naj posesti to prireditve. Plesateljini pridejo na svoj račun, istotako ljubitelji pesmi in glasbe ter bengalične vodne razsvetljave. Pričetek ob pol 21. na mostu, nadaljevanje v restavraciji »Na pošti«.

Nainovejša poročila.

POLITIČNI POLOŽAJ NEIZPREMENJEN.

— **Beograd, 18. junija.** (Izv.) Danes ob 10. dopoldne je pričela seja ministrskega sveta. Seja opoldne še traja. Odhodu ministrskega predsednika Nikole Pašića nesumljivo in brez vsakega dvoma danes politični in vladni krogi pripisujejo veliko važnost. Od avdijske pri kralju na Bledu bo najprej odvisno, če izvede ministrski predsednik takoj delno rekonstrukcijo vlade. Na Bledu bo Pašić pojasnil kralju celokupno politično situacijo in položaj države ter bo zaprosil za volilni mandat. Če bo prejel mandat ali vsaj obljubo, da se mu pozneje izročí mandat za volitve, tedaj bo po povratku izvršil delno rekonstrukcijo vlade in pozneje po razpisu volitve širšo rekonstrukcijo. Iz vlade imata v kratkem izstopiti še ministra dr. Kojić in Simonović.

FRANCOSKI KLERIKALCI RAZBURJENI.

Komentarji k Herriotovi izjavi.

— **Pariz, 18. junija.** (Izv.) V nacionalističnih krogih je bila izjava ministrskega predsednika Herriota sprejeta z veliko rezervo. Naglašajo, da je treba popreje videti delo vlade v praktičnem življenju, potem še le se bo lahko ocenila izjava s pravilnejšega stališča. V nacionalističnem in klerikalnem tisku se posebno ostro obsojate dve točki vladine izjave, prvič točka o napovedi antiklerikalne politike in drugič točka o vzpostavitvi diplomatskih odnosov s sovjetsko Rusijo. Klerikalni tisk izražajo upanje, da bodo poslanci, ki so orijentirani na desno, vporabili prvo priliko, da pripravijo novi vladi neprijetnosti. »Figaro« in »Victoire« obsojata antiklerikalni politični kurz. »Victoire« pravi, da zbornica šteje 250 nacionalističnih republikancev, ki bodo takoj strmoglavili to vlado, če bi začela izvajati proticerkveno politiko. Nekateri drugi listi ironizirajo vladino izjavo, češ, da se bodo nemški demokratje, na katere je skušal apelirati Herriot, skrivaj mužali in ironično spogledovali, ki bodo čitali Herriotovo izjavo o reparacijah in o ruhrski okupaciji.

— **Pariz, 18. junija.** (Izv.) Klerikalni krogi so z nejevoljo sprejeli odstavek vladine izjave, ki govori: »Če smo se odločili opustiti poslanstvo v Vatikanu in vporabiti zakon o kongregaciji, smo storili to brez vsakega pomisleka na intoleranco ali na verski boj. Imamo samonamen, da zavarujemo suverenost republikanske zakonodaje in da izvedemo potrebno razdelitev zakonov. Vlada je za socialni in moralni mir.« Ta odstavek tolmačijo visoki cerkveni krogi z ozirom na nekdanjo radikalno Briandovo cerkveno politiko, ki je izvedla zakon o ločitvi cerkve od države, da hoče vlada napovedati boj klerikalnim organizacijam.

FRANCIJA IN RUSIJA.

— **Pariz, 18. junija.** (Izv.) V poslanski zbornici je Herriot kratko v vladini izjavi naglašal vzpostavitev odnosov z Rusijo, rekoč: Francija ne pozablja, da je ruski narod dolgo na bojnih poljanah krval cel skupno s Francijo. Sedaj pripravljamo, da vzpostavimo normalne odnose z Rusijo. Pred formalno izjavo moramo storiti gotove korake opreznosti in dobiti točne informacije.

ANGLIJA IN AMERIKA PROTI MEHIKI.

— **London, 18. junija.** (Izv.) Ministrski predsednik Macdonald je odpisal v Washington ameriški vladi obširno protestno noto radi Mehike. Macdonald je naložil angleškemu poslaniku v Washingtonu, da skupno z ameriško vlado nastopi proti Mehiki.

GABRIELE D'ANNUNZIO ODLAGA SVOJE POLITIČNE FUNKCIJE.

— **Genova, 18. junija.** (Izv.) Gabriele d'Annunzio se je odpovedal načelnstvu Zveze italijanskih pomorščakov, katero je sprejel aprila meseca 1923. V tozadevni brzojavki se d'Annunzio sploh odreka politiki in pravi, da se vrača k veliki in čisti umetnosti, za katero je živel pred vojno. Nadalje ve, da se nahaja 5000 metrov nad sedanjo gnolbo strank in da dela na to, da pridobi izgubljeni čas in zdravje svojega duha.

ITALIJANSKI PARLAMENT.

— **Rim, 18. junija.** (Izv.) Na Montecitorju zagotavljajo, da se zbornica v kratkem zopet sestane. In sicer namerava Mussolini sklicati zbornico v drugi polovici meseca julija. Dotlej pripravi Mussolini tudi ožjo rekonstrukcijo svojega kabineta. Za državne podtajnika v notranjem ministertvu je določen sedanji zbornični podpredsednik Gino Grandi, vendar se govori, da ostane to mesto nekaj časa nezasedeno.

V SOBOTO POTUJE FRANC. MIN. PREDSEDNIK HERRIOT V LONDON.

— **Pariz, 18. junija.** (Izv.) Min. predsednik Herriot je predložil zbornici tri zakon-ske načrte, med temi tudi enega, ki se nanaša na splošno amnestijo. Danes je prišel londonski poslanik Saint Aulaire v Pariz in takoj po prihodu posetil zunanje ministertvo, da so se določile podrobnosti potovanja min. predsed. Herriota v London v soboto 20. junija.

FRANCOSKI SOCIJALISTI ZA MATTEOTTIJA.

— **Pariz, 18. junija.** (Izv.) Strokovne delavske organizacije so včeraj zvečer priredile velike protestne shode za umorjenega italijanskega poslanca Matteottija. Med viharim odobravanjem in manifestacijami za umorjenega poslanca so bili sprejete protestne resolucije proti fašistovskemu terorju v Italiji ter pozivajo mednarodni proletarijat na skupni boj proti fašizmu.

ABESINSKI REGENT V RIMU.

— **Rim, 18. junija.** (Izv.) Danes ob 10.45 je prišel v Rim abesinski regent Raz Tafari s spremstvom. Na postaji so abesinskega regenta sprejeli s kraljevskimi častmi. Ob 12. se je vršil na Kvirinalu intimen zajutr, popoldne položil abesinski regent venec na grob neznane vojaka. Zvečer se ob 20.30 vrši v kraljevski dvorani velika galapolejina. Raz Tafari ostane v Rimu do ponedeljka. Nato potuje v Spezzio, kjer se vrka na ladjo ter se vrne v Abesinijo.

NOVA JAPONSKA VLADA ZA PRIJATELSTVO Z RUSIJO.

— **Tokio, 18. junija.** (Izv.) Nova japonska vlada zavzame napram Rusiji povsem prijateljsko stališče. V to svrhu želi nova vlada določiti poseben rok za izpraznitev otoka Sahalina, kar smatrajo za prelminsko rešitev pogoj rusko-japonskih pogajanj.

Borzna poročila.

ZAGREBSKA BORZA.

Dne 18. junija. Sprejeto ob 13. Devize: Curih 14.88—14.98, Praga 248.15—251.15, Pariz 83.80—84.70, London 363.75—366.75 (ček), London 364—367, Trst 364.25—367.25, Dunaj 0.1164—0.1204.

Elektrik: 7% invest. posoj. 1921 65—66, 2¼% drž. renta za ratnu štetu 133—124 Centralna banka 37—38, Hrv. ekompntna banka 128—129, Kreditna banka, Zgb. 126—127, Hipotekarna banka 65.50—67, Jugobanka 117—119, Prastrediona 915—917.50, Slavenska banka 110—115, Eksploatacija 120—25, Sečerana, Osijek 1095—1105, Ials d. d. 60—62, Nihag 95—99, Gutman 880—890, Slavenska 340, Slavonija 101—102, Strjone tov. 150, Trboveljska 600, Union, paromlin 700.

INOZEMSKA BORZE.

— **Curih, 18. junija.** Današnja borza: 251.15, Pariz 450.80—455.80, Newyork 83.80—84.80, London 363.15—366.75 (ček), London 364—367, Trst 364.25—367.25, Dunaj 0.1164—0.1204.

— **Trst, 18. junija.** Predborza: Beograd 27.275—27.35, London 99.50—99.80, Pariz 123.25—124, Newyork 22.95—23.15, Curih 407—409, Dunaj 0.0325—0.0329, Praga 67.80 68.20.

Izpred sodišču

MARIBORSKA POROTA.

Včeraj dne 15. tm. popoldan je sedel na porotni klopi Ludvig Gašpur roj. 25. avg. 1901 v Pobrežju pri Mariboru, obtožen, da je dne 21. aprila t. l. pri Sv. Marku v sovražnem namenu ustrelil iz voj. repetirke prota Janezu Horvatu, da ga je strel zadal v lev bok in je vsled tega umrl. Na velikončno soboto sta bila brata Janez in Konrad Horvat ter Jernej Bežjak in nekateri drugi fantje v neki gostilni pri Sv. Marku. Tja je prišel tudi Gašpur, ki je začel omenjene zasmehovati, in je zasledil tudi noč v mislo. To pa nikakor ni skafilo dobrih odnosov pri fantih. Kmalu nato so se napotili fantje k nedaleč oddaljenemu kresu. Prišel je za njimi tudi obtoženec Gašpur in je tam oklofotal Jerneja Bežjaka. Zajedno je potegnil nož, ter začel s njim kriliti okrog sebe. Pri tem je lahko ranil Janeza Foršnerja na roko, Janeza Horvata pa je zadal na sukno nad levim bokom. Zdal sta nastopila proti njemu brata Horvat, ter sta začela s latami obdelovati Gašpurja. Drugi dan na vel. nedeljo se je Gašpur izrazil proti nekaterim osebam, da se hoče »nagverati«. Na vel. ponedeljek si je izposodil Gašpur volaško repetirko in v takni v notranji žep sukna, ter se nato napotil h cerkvi, kjer je na cesti pred glavnim vhom zagledal v družbi fantov Horvata. Potegnil je takoj repetirko, ter ustrelil proti njemu. Smrtno zadet se je Janez Horvat zgrudil. Gašpur je še vprašal po Konradu Horvatu in ko ga je zagledal, da beži, je oddal tudi za njim en strel, vendar ga ni zadel. Po dejanju se je obdolženec izrazil, da se je zdej maščeval. Gašpur prizna svoje dejanje, trdi pa, da je ustrelil proti Janezu le iz strahu, ker bi sicer on njega ustrelil, ker da je izvekel iz žepa samokres. Priča Konrad Horvat potrdi, da je imel njegov brat pri sebi samokres. Za Konradom pa trdi Gašpur, da je streljal samo zato, ker ga je hotel postreščiti. Porotnikom so bila stavljen štiri vprašanja. In sicer prvo na uboj, drugo na dejansko zmo, tretje na telesno poškodbo in četrte radi nedovoljenega nošenja voj. pištole. Porotniki so potrdili samo četrto vprašanje, nakar je senat obdolženca oprostil, obsodil pa ga je radi nedovoljenega nošenja orožja na 3 mesece zapora.

— **Poneverba.** Danes 16. tm. se je zagovarjal pred poroto bivši upravnik in inkasant podružnice »Jutra« v Mariboru. Berlitz. Obdolžen je bil, da ei je pridržal na naročnini in tmeratih tekem leta 1922 in 1923 približno 15 000 Din in je zakrivil s tem hudodelstvo poneverbe. Zadnje mesece je imel imenovani približno Din 1100 plače in se zagovarja s tem, da mu ni bilo mogoče pri tej plači preživljati šeno, otroka in tačko, ki je vedno bolehal in je moral za njo plačevati zdravilna in zdravila. Porotniki so ga enoglasno opoznali za krivega, in ga je senat obsodil na eno leto težke ječe.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMSEK.
Odgovorni urednik:
VALENTIN KORIBAR.

Gospodarstvo.

Za obrambo naše industrije in našega dela!

Vprašanje carinske tarife je odločilne važnosti za gospodarske prilike v vsaki državi. Carina je prvotno pod različnimi oznakami imela v prvem redu fiskalne namene. Državne uprave, deželni knezi in mesta so se posluževali te uredbe, da jim je donosala redne dohodke, ki so bili otipljivi: viri nego davki ob času še nezadostne razvite finančne uprave. Carino na prevoz blaga preko držav so kot prometno oviro kmalu opustili. Izvozne carine so bile že v normalnih razmerah pred vojno redka izjema. V času po veliki vojski so zopet oživele. Finančna uprava države je segla po njih iz fiskalnih razlogov, ker so nudile ob živahnem in izplačnem izvozu precej popularen in lahko dosežen vir dohodkov. Izvozne carine so pa pri nas in tudi drugod služile po vojski tudi v ta namen, da so zadrževale izhod blaga na tuja tržišča, kamor so vabile vsled krepkejši valute višje cene. Prve čase po vojni so prišle izvozne carine močno do veljave kot upoštevan regulator cen na domačem trgu in kot obramba za domačo obrtnost in industrijo. One so branile razprodajo doma potrebnih surovin v inozemstvo. Jasnno je, da producent kakor kupec, ki sta se trudila poiskati si najvišje dosežnih cen potom eksporta, nista bila prijazna umetni izvojni barjeri, ki jo je narekovala iz višjih ozirov državni gospodarski politiki skrb za najširše plasti domačih konsumentov ter skrb za potrebe nacionalne obrtnosti, ki je neogibno rabila gotove domače surovine za svoje izdelke. Šesto leto po vojski je ostalo le še nekaj vrst blaga pod izvozno carino, ki pa je že odločno milejša ter predstavlja stavbo, ki je pač le začasna in čaka, da jo odkrijejo polagoma, najbrže pa tudi do malega podro.

Uvozna carina pridobiva po veliki svetovni vojski na važnosti vsepovsod po svetu. Fiskalne lastnosti carine so pač še ostale. Uvozne carine vržejo državi lepe dohodke, ali v celoti predstavljajo uvozna carina v glavnem upravni instrument, kateri je v modernih gospodarskih prilikah postal nepogrešna uredba za varstvo nacionalnega, in sicer tako agrarnega kakor industrialnega in obrtnega dela. Proizvajalni pogoji so v različnih državah tako raznovrstni, razlike in stroškov izdelave in predelave so za industrialno in obrtno delo v posameznih gospodarskih celotah tako velike, da bi industrija in obrt osobito v državah, kjer je produkcija še mlada in ima le mlado nezadostno izvežbano delavstvo na razpolago, zapadla neogibno hitri gospodarski sušici, ako ne bi jo varovala v razumnih in potrebnih mejah zaščita uvozne carinske tarife. Skrb za splošno gospodarsko blagostanje, skrb za pokrivanje najvažnejših življenjskih potreb v mejah lastne domovine, skrb za izkoriščanje domačih prirodnih zakladov v zemlji sami in želja nuditi širokim krogom prebivalstva trajno delo in reden zaslužek nujno nareka vsaki državi, katera stremi po gospodarskem napredku in gospodarskem izpopolnjevanju, da potom pametne, vsakokratni gospodarski priliki ustrezajoče gospodarske politike varuje z zadostnimi carinskimi tarifami in carinskimi zakoni pridobitno delo v državi. Zadovoljiva rešitev carinskega vprašanja spada med najtežje gospodarske probleme. Pravo in srečno pogoditi, tako, da se ne seže ne preblizu in ne predaleč, ni lahka stvar, zakaj carinski zakoni zadevajo skoro nepregledne sklade gospodarskih interesov, ki so si neredko navskriž. Sodil pa bi odločno krivo, kdor bi videl v carinskih postavkah, katere predstavljajo v obstoječih prilikah ekonomsko utemeljeno in potrebno varstvo domačemu delu in trudu, samo dražilni moment. Lastna industrija, osobito v mladih državah, katere se stoprav gospodarsko uveljavljajo na zdrklem kupčijem poprišču sredi neusmiljenega pritiska vnanje nadmočne konkurence, zasluži na vsak način skrbno pozornost in uvidno negovanje, ker praviloma obratuje pod neprimerno neugodnejšimi produkcijskimi pogoji iz finančnih, tehniških, tarifarnih, mezdnih in celega niza drugih razlogov. Lastni industriji in obrtnosti v okviru gospodarskih možnosti pa se ne more odreči nobena država, ki hrepeni po gospodarskem in kulturnem napredku. Odpreti domači trg na stežaj svobodno uvozu tujega blaga ter pokrivali fabrikate z nakupovanjem pri spretnejših in umnejših sosedih, češ tako je najcenejše, bi se reklo odpovedati se trajno gospodarski povzdigi in boljšim gospodarskim prilikam ter ostati za vedno gospodarski suženj naprednejših sosedov. Ne more biti dvoma o tem, da bi bila v jedru pogrešana gospodarska politika, koja bi zanemarljalo potrebe obstoječe domače industrije, ki je življenja in dela zmožna ter ima že lepe tradicije in izkušnje, ter jo puščala brez potrebne carinske zaščite na milost in nemilost brezsrčni inozemski

konkurenci, katera proizvaja in prodaja navadno pod dosti ugodnejšimi pogoji. Ko ubije tujec domače delo, bo cene samolastno narekoval.

Z zadoščenjem pozdravljajo gospodarski krogi v Jugoslaviji, da se trudi trgovinski minister gosp. dr. Krizman pridobiti za svoj delokrog zopet oni vpliv, ki gre v gospodarski politiki vsepovsod trgovinskemu ministru. Le predolgo je bilo trgovinsko ministrstvo naše brez zadostnega vpliva, večkrat je bilo celo brez krmilarja ter je odločalo skoro izključno finančno ministrstvo v vprašanjih, ki so po vseh državah prerogativa portfelja ministra za trgovino in industrijo. Industrija in obrtniki v Jugoslaviji pozdravljamo prizadevanje agilnega gospoda trgovinskega ministra s prav posebnim zadoščenjem, ker si obetamo, da povede našo težko ogroženo industrijo in obrt iz sedanje naravnost obupne depresije v interesu države, domače podjetnosti in domačega dela zopet v čase zadovoljive konjunkturo. Od srca želimo, da nam bodi gospod trgovinski minister nagel in večš vodnik iz sedanjih gospodarskih mizerij, zakaj našim poglavitnim industrialnim in obrtnim strokam preti, da omagaio in podležejo, ako šesto leto po razsulu starega režima ne dobe prepotrebne zaščite za svoje proizvode. Naši industrialni močno razviti konkurenti v Italiji, Avstriji, Ogrski, Čehoslovaški, Nemčiji so se obdali s carinami do temena navzlic svoji tehnični in komercialni dovršenosti. Naša država pa je v sedanjih prilikah svobodno torišče za inozemce, dočim naše najvažnejše industrije tako železna, masinska, usnarska, oblačilna, čevljarska, papirna, lesna, konfekcijska že omagujejo in morajo podleči v neenakem boju, ako skoro ne dobimo vitalno potrebne, sedanjim prilikam primerne carinske obrambe. Položaj se dnevno slabša, delavstvu in podjetnikom grozi največja nevarnost. Ura je pozna, in čas je na delu zoper nas!

M. S.—i.

OBČNI ZBOR »ZEMALJSKOG SAVEZA INDUSTRIJALACA« V ZAGREBU.

se je vršil ob mnogobrojni udeležbi v nedeljo 15. t. m. Ministrstvo trgovine je zastopal nadzornik ing. Hoffman. Zastopana je bila tudi Centrala industrijskih korporacij in Zveza slovenskih industrijcev. Predsednik S. D. Alexander je v svojem daljšem in zelo zanimivem nagovoru povdaril predvsem težave položaj industrije v preteklem letu. Mnogo krivde odpade na našo carinsko politiko, ki zasleduje le fiskalne namene. Državna oblast še vedno nima pravega zanimanja za gospodarstvo in njene obljube se nikdar ne izpolnjuje. Interesenti očitajo svojim organizacijam te in one neuspehe. Vendar je pripisati ravno mentaliteti uradnih faktorjev glavni del krivde na tem, da gosposdarske organizacije ne izpolnjujejo do dela svojih nalog. To se opaža zlasti pri vprašanju prometnih tarifov, pri davčnih, taksnih, trošarinskih in kreditnih vprašanjih. Revizija tarifov še danes ni izvršena, tarifni odsek sploh še ni sklican, enotni davčni sistem še vedno ni ustvarjen in tudi trošarinsko postopanje še vedno ni izjednačeno. Industrija si mora pomagati le s posojili v inozemstvu, ker doma pomanjkuje denarja in so znane težave z novimi krediti pri Narodni banki. Ves dosedanjí trud centrale in korporacij za omenjena posojila je ostal brez uspeha. Glede tujerodnih delavcev in znanega vprašanja njihovega zaposlenja v naši državi moramo biti in ostati previdni, ker pač nimamo še zadostnega števila lastnih tehnično izobraženega strokovnega delavstva. V trgovinskih pogodbah in pogajanjih moramo delati na to, da pride protekcionizem, ki preobvladuje v celi Evropi, tudi pri nas do veljave. Vzpričo političnih naših razmer je skrajni čas, da se skliče in sestane gospodarski svet. Potrebna pa je tudi brezpartijska solidarnost vseh gospodarskih krogov. V teh markantnih potezah je podan program za nadalje delo in stremenje jugoslovenske industrije v obče in upajmo, da se te obče naše upravičene gospodarske zahteve čim prej upoštevajo in uresničijo.

★ ★ ★

—g Nova sekcija za trasiranje novih železniških prog v Sloveniji in Hrvaški je ustanovljena v Ljubljani. Za šefa jej je imenovan inž. Dragoljub Dimitrijevič. Sekcija bo v prvi vrsti na-

daljevala že započeto delo s trasiranjem Klodič-Hrovat-Kavčičeve proge, ki naj zveže Kočevje in Černomej preko Lukodola s progo Zagreb-Reka. Trasirati se ima proga Bakar žel postaja — Bakar luka, Rogatec — Slatina — Golubovac — Krapina — Varaždin. Pozdravljamo ta začetek in smo prepričani, da pojde to za Slovenijo velevažno delo hitro izpod rok spretnih naših strokovnjakov. Kedaj pa se prestopi od trasiranja k zgradbi, to je seveda drugo go vprašanje, ki pa se utegne vendarle sčasoma tudi za nas ugodno rešiti.

Drobiž.

* Kako se pride do milijonov. V Ameriki v kraju Detroit je umrla 78 letna Sofija L. Barke, ki je zapustila skoraj enmilijonsko dolarsko premoženje. Bila je spoštovana oseba. Radovedni ameriški reporterji so ob priliki njene smrti prebrskali celo stanovanje in našli na rokopise, ki so vsebovali zanimive podatke o življenju umrle milijonarke. Mrs. Barke je bila sirota že v zgodnji mladosti in je dobila s šestim letom mameho, ki jo je naglala krasti. Deklica je postala že v zgodnji mladosti spretna žeparica, kajti ako ji ni bila sreča mila, jo je neusmiljena mameha mučila z razbeljenim železom. V starosti 20 let je bila mis Barke glasovita banditka, ki je znala strahovati vso svojo okolico. S 27. letom se je priučila čitanju in pisanju. Nato se je umirila ter se posvetila poštemu življenju. Kupčevala je z zemljišči ter si pri tem prislužila nad milijon dolarjev. Seveda ne popolnoma naravnim potom...

* Osemindvajsetletna žena — mati 24 otrok. 28 letna žena farmerja iz Keyporta v Ameriki je dala življenje že 24 otrokom. Pretekli mesec je rodila trojčke, ki so že drugi trojčki tekom petih let. Pred štirimi leti je rodila dvojčke. Od vseh otrok jih je ostalo pri življenju 10, med temi tudi zadnji trojčki.

* Trinajst! V Parizu se v zvezi s parlamentarnimi dogodki živahno komentira dogodek, da bo novi predsednik izvoljen na petek 13. t. m. in da je sedanjí predsednik trinajst! republik. Istočasno bo novi predsednik svoj iz 13 članov sestojeci kabinet sestavil na trinajst! skupščinski dan točasne parlamentarne seje.

ODPRTO PISMO

gospodu komandantu IV. pešadijske podoficirske šole

Zagreb.

Navzlic temu, da sem s svojimi mnogobrojimi, pravilno kolekovanimi prošnjami prošil in zahteval, da se mi vrnejo originalni dokumenti mojega sina, se to do danes še ni zgodilo.

Izgovarjate se na naredbo inšpektorja pešadije J. P. br. 757 od 23. februarja 1921, po kateri se imajo hraniti originalni dokumenti gojencev v arhivu šole in da je komandantu prosto dano, na utemeljene prošnje izdajati poverljive prepise teh originalnih dokumentov.

Zaman sem Vam dokazoval, da ima ta naredba veljavo in smisel le za one pitomce, ki se nahajajo še v šoli ali pa se nahajajo že pri trupi, kjer odslužujejo svoj kadetski rok; da pa nima ta naredba smisla za one gojence, ki so odšli iz šole ali pa od trupe ter bili iz kateregakoli vzroka odpušteni iz vojaškega obveza.

Opetovano sem Vam v svojih prošnjah dokazal, da je bil moj sin na podlagi rešenja gospoda komandanta dravske divizijske oblasti L. br. 2276 od 5. decembra 1923 po členu 4. točka 58/j, vsled nadpogleda ter lekarske diagnoze: »Znatno uvečanje srca« kot stalno nesposoben za vsako vojaško službo odpuščen iz vojnega obveza.

Zakaj mi potem nečete vročiti zahtevanih originalnih dokumentov?

Vzrokov za to Vaše postopanje ne bom ponavljal, navedel sem Vam jih opetovano.

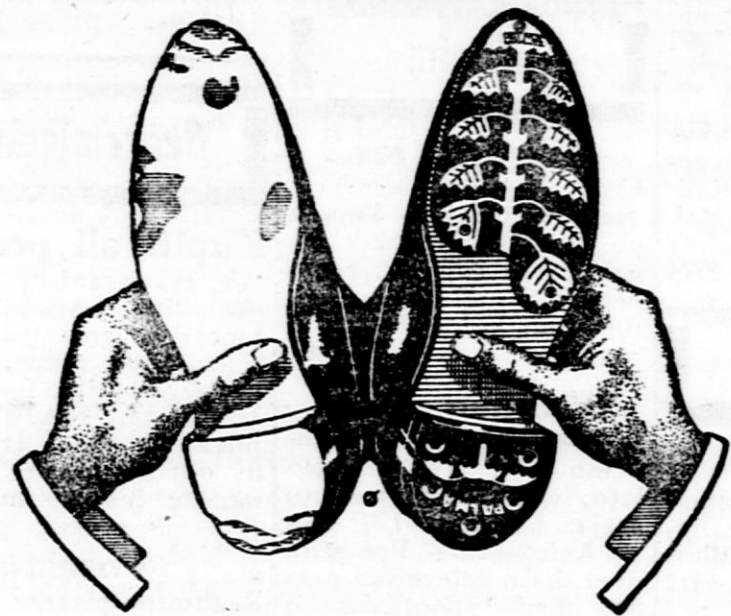
Meni ste vsled tega, kre mi nečete vročiti dokumentov, napravili nepotrebne stroške, mojega sina pa s tem, da je brez listin, ovirate, da ne more dobiti primerno službe. Vse to bi bilo lahko prihranjeno, ako bi storili svojo dolžnost.

Gospodin komandant, pozivam Vas, da mi brez vsakih nadaljnjih molb in stroškov brezpogojno izročite originalne dokumente mojega sina, čigar lastnina so in katerih mu nihče ne more in ne sme zadržavati, s Kopljami, ki so sicer poverljive, toda vse eno nepravilno prepisane, se nikakor ne morem zadovoljiti. S tem, da ste mi vrnili takso, ne spreminjate na mojem zahtevku, ki je postavno upravičen, ničesar.

Z odličnim spoštovanjem

Gustav Jak.

Ljubljana, 17. junija 1924.

Pazite na razliko

med kožnimi potplati in Palma Kaučuk potplati in petami. Prednosti proti kožnim potplati so večja trajnost in vzdržljivost čevljev, elastična in ugodna hoja, ter nizka cena.

Zahtevajte edino le »Palma«.

Proda se osebni

auto

Itala

Lep črn premož

3438 s 4000 do 5000 kalorij franko Ormož, tona po 300 Din, prodaja Slovenska premožokopna družba z o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica 1.

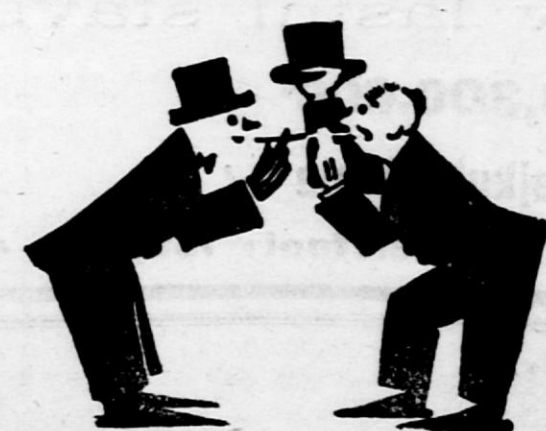
Tvornica la zimske salame

Vestnega

kolporterja

za Maribor sprejmemo takoj.

Zglasiti se je v trgovini Hinko Sax v Mariboru, Grajski trg 8.

Dober dan!

Ali že veste najnovejšo?

Tvrđka 3934

A. Šinkovec nasl.

je ravnokar dobila novo pošiljatev potrebščin za dame in gospode po izredno nizkih cenah.

Zahvala.

Za vse izraze sočutja, katere smo sprejeli v tolažbo ob bridki izgubi in pogrebu naše mile hčerke in sestre, soproge in matere, svakinje in tete, nepozabne nam

Karmele dr. Veselove roj. Krmpotić

posebno pa za darovane številne vence in šopke v Trstu in v Ljubljani, izrekamo svojo najtopeje globoko zahvalo.

Gospodu dr. Just Pertotu, zdravniku v Trstu, kateri je pokojnico zdravil in jo požrtvovalno obiskoval vsako dobo dneva ter jo tolažil v boleznih, za katero zdravniška znanost še ni našla zdravila, zagotavljamo našo brezmejno hvaležnost in zaupanje.

Požrtvovalni gospé Anki Lukičevi v Ljubljani, kakor tudi službojočim železniškim in carinskim organom na Rakeku in v Ljubljani, bodi tem potom izražena srčna hvala za izkazano sosestrijlivo in usluge.

Bog plačaj!

V Ljubljani, dne 17. junija 1924.

4107

Rodbine: Krmpotić - dr. Vesel - Radikon.

Namesto vsakega obvestila.

Josipina Friedl, roj. Ernst naznanja v svojem in imenu svoje hčerke Valerije pretresljivo vest, da je njen iskreno ljubljani, srčno dobri soprogo oziroma oče, gospod

Ivan Friedl

hotelir in posestnik

v torek, dne 17. t. m. ob pol 4. zjutraj po dolgotrajni, mukepolni bolezni in previden s tolažili sv. vere, v 55. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Truplo nepozabnega pokojnika bo v četrtek, dne 19. junija, ob pol 16. svečano blagoslovljeno v mrtvašnici mestnega starega pokopališča, nato prepeljano na mestno pokopališče v Pobrežju in položeno tam v rodbinsko grobnico k zadnjemu počitku.

Sv. rekvijem bo darovan v petek, dne 20. junija ob pol 9. dopoldne v frančiškanski župni cerkvi.

Na željo pokojnika se venci hvaležno odklanjajo.

Maribor, 17. junija 1924.

4106

Kosta Vukasinovič, Ljubljana-Maribor

samoprodaja trdk „PETOVIA“, F.L. POPPER in TIP-TOP. Dobila je novo partijo modernih in prvovrstnih moških, ženskih in dečjih čevljev. Postrežba točna!

3557

Solidne cene!

Šentjanški premog

vseh vrst in vsake množine nudi po zmernih cenah in za promptno dobavo

3554

Prodajni urad šentjanškega premogovnika

AND. JAKIL, LJUBLJANA, Krekov trg št. 10.

Jgn. Žargi „pri nizki ceni“

Sv. Petra cesta št. 3

nudi cenjenim odjemalcem veliko izbiro raznega perila, nogavic, rokavic, otroških majic, damskih letnih oblek ter raznih vezenin, nakiti, tres, svile i. t. d. po priznanih nizkih cenah.

4035

Na debelo in malo!

Josip Petelinc

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Priporočamo na veliko in malo galanterijo, nogavice, razne sukanec, gumbe, čipke, vezeno, sprehajalne palice, kravate, srajce, čevljarske in krojaške potrebščine.

Najnižje cene. Postrežba točna.

POZOR! POZOR!
10 — 20% POPUSTA

= pri klobukih in slammikih =

V MODNEM SALOTU

STUCHLY-MAŠKE

LJUBLJANA — ŽIDOVSKA ULICA 3

POPRAVILA TOČNO IN CENO!

Zahvala.

Vsem, ki so se me o priliki moje sedemdesetletnice spomnili s čestitkami, zlasti pa ožjim prijateljem, najiskrenejša zahvala.

Ljubljana, dne 18. junija 1924.

JAKOB ZALAZNIK.

Foto industrija Novi Vrbaš (Bačka)

razpošilja po originalnih tovarniških cenah: plošče, papir, kemikalije in vse potrebne pritlikline.

DOMACA ZNAMKA:

plošč: „Foin“ papirja: „Neobrom“ kamikalije: „Wara“

Cenik brezplačno in poštine prosto.

3741

Kopalna sezija

Najnovejša izbira:

1924

kopalnih plaščev, oblek, čepic ter kopalnih čevljev za dame in gospode! Posebno ugodno kupite kopalno obleko s krilom la Bengerjev trikot po reklamni ceni 125 dinarjev.

Razpošilja se po pošti!

A. Šinković nasl. K. Soss, Ljubljana, Mestni trg 19

„Color“

najboljša, neškodljiva BARVA ZA LASE.

Glavna zaloga drogerija A. KANC, Ljubljana. — Razpošilja tudi po pošti. 1922

STEZNIKE

(moderce) po životni meri priporoča

Ana Hutter

Dunajska cesta 6-II

v hiši lekarne Piccoli.

Pisalni stroji, potrebščine mehanična delavnica (popravljalnica)

L. BARAGA, Ljubljana, Selenburgova ulica 6-I.

Abadie

Glavna zaloga cigaretnega papirja in vseh vrst

ovojnega papirja.

A. LAMPRET,

Ljubljana, Krekov trg 10

3383

Kupi se večja količina

- smrekovih -

oziroma

jelkovih hlodov

po možnosti suho blago.

Ponudbe z navedbo cene

franko vagon nakladalna postaja naj se pošljejo upravi

„Sloven. Naroda“ pod šifro

„Hlodi-4094“

Led

se dobi od 7.—8. zjutraj pri

tvrdki

T. Mencinger

trgovina z mešanim blagom

in delikatesami

Sv. Petra cesta 43

Vinska klet

Zajutrkovalanice

Za odgovore uprave naj se priloži 1 dinar. Plačuje se vnaprej.

MALI OGLASI

Cena malih oglasov vsaka beseda 50 para. — Najmanjše pa Din 5.—

Prodaj

Dober klavir se prodaja. — Naslov pove uprava „Sl. Nar.“. 4000

Sokolski krog (komplet) se prodaja. — Celovška cesta 29, Spodnja Šiška. 4105

Pisalna miza in stenska ura — poceni naprodaj. — Naslov pove uprava „Sl. Nar.“. 4104

Mlad pes volčje pasme naprodaj. — Istotam se prodaja tudi moško kolo. — Bokavce, Vič II. nadstropje. 4103

Kovači pozor! Proda se kovačnica z vsem inventarjem; eventuelno se prodaja tudi posamezno. — Naslov pove uprava „Sl. Nar.“. 4099

Proda se avto „Ford“, malo rabljen, za 25.000 Din. — Interesenti naj sporoče svoj naslov na Aloma Company, Ljubljana, pod šifro „Avto“. 4031

Enokrilna vrata, nekaj stotin rabljene opreme, lončene cevi ter novo predobno steno — prodaja: Grčić, Tobačna ulica št. 5. 4055

POZOR! POZOR! Dva šivalna stroja dobro ohranjena (eden čevljarski „Singer“ za zgornje dele, drugi krojaški „Jaxove“) — naprodaj: Sv. Jakoba nabrežje 27. 3993

Foto-aparat 4½ x 6 anastigmat, 6 kas, set, 1 filmpaketa, 6 poset, valni aparat s pritlikami zelo ceno naprodaj. — Naslov pove uprava „Sloven. Naroda“. 4074

Službe

Učenka se sprejme v trgovino pod ugodnimi pogoji. Pogoji: poštenost. — S. Blatnik, Pred Škofijo 15. 4092

Bivši sluga pri gospodi bi šel rad k morkoli za slugo ali kaj sličnega. Govori slovensko, hrvaško, nemško. — Ponudbe pod šifro 4082 na upravo „Sl. Naroda“.

Absolvent trgovske visoke šole, vešč slovenščine, francoščine, nemščine, deloma tudi hrvaščine in laščine, išče službo v banki, trgovskem ali industrijskem podjetju. Gre tudi na deželo. — Ponudbe pod „Banka/4019“ na upravo „Sloven. Naroda“.

Kompanjona

s kapitalom iščem za tovarno mla v Zagrebu. — Ista se tudi prodaja. Cenj. ponudbe prosim na: Zagreb, poštni predal 44. 4038

Zastopnike

za nabavo gozdnih, poljedelskih in selsko-obrtnih proizvodov iščem. — Zagreb, poštni predal 248. 4017

Družabnik,

ki bi vodil detaljno trgovino pletarskih izdelkov v Ljubljani, se išče. Pogoji lokal in garancija. — Ponudbe pod „Družabnik“ na Aloma Company, Ljubljana. 4017

Zastopnika

za Ljubljano in Gorenjsko išče veletrgovca v Ljubljani, se išče. Pogoji lokal in garancija. — Ponudbe pod „Zastopnik“ na Aloma Company, Ljubljana. 4021

Zastopnika

išče tvornica šampanjca in desertnih vin za Ljubljano in okolico. — Ponudbe pod „Dobro vpe“ na Aloma Company, Ljubljana. 4021

Za transformatorsko postajo Trbovlje rabimo izkušnega samostojnega električarja.

Elektrarna Fala d. d. M. ribor. 4981

Rudar z rudarsko šolo in večletno prakso — išče obratovodja ali nadobaznik.

Ponudbe pod „Rudar“ na podružnico „Slovenskega Naroda“ v Celje. 4100

Kupim

Okrogel les,

hlode vseh vrst lesa in v vsaki množini — kupuje po najvišjih dnevnih cenah parna žaga V. Scagnetti, v Ljubljani (za gorenskim kolodvorom). 3701

Kupimo oglje

la bukovno, suho, vsako količino za dobavo čez celo leto; vagon obmerna postaja. Plačamo 120 Din po kvintalu. — Ponudite nam drva, železniške prage, med. spomladanske gobe itd. — Kmetijsko-trgovsko Društvo, Trieste, Via Raffineria 4. 3872

Kupi se špeci-rjska oprava (v dobrem stanju). — Ponudbe pod „Specerija 4058“ na upravo „Slovenskega Naroda“.

Starine

vsake vrste — kupuje po najvišjih cenah Julij pl. Huebmershofen-Silberna gel, Zagreb lica 131 a. — Prosim za natančen popis z navedbo cene. 4088

Velenjosestvo se prodaja, oziroma zamenja za hišo z vrtom v Ljubljani ali okolici. — Josip Sajc, Sv. Jakoba nabrežje 29, Ljubljana. 4095

Stanovanja

Meblovana soba z vso postrežbo se takoj odda. — Poizve se: Kolodvorska ulica 26, Ljubljana. 4090

Eno ali dve neopremljeni sobi s kuhinjo išče višji častnik s soprogo. — Ponudbe pod „Neli/4093“ na upravo „Sloven. Naroda“.

Naslovi dijaških stanovanj za prihodnje šolsko leto se dobijo pri — M. Likar, Poljanska cesta 87 »Vila Bergman«. 4102

Stanovanje

2-3 sob išče proti nagrađi privatni uradnik z enim otrokom za takoj ali do jeseni. — Ponudbe pod „Mirna stranka/4089“ na upravo „Sl. Naroda“.

Skromno sobico (opremljeno) išče miren, soliden in inteligenten gospod v mestu ali v okolici. — Ponudbe na upravo „Sloven. Naroda“ pod „Tom/4071“.

Dopisovanje

U svrhu konverzacije traja dama poznanstvo s cizilnim Sribinom. — Ponudbe na upravo „Slovenskega Naroda“ pod „Jus/4079“.

Nepremičnine

Kupiti ali prodati vile, stanovanjske, trgovske in obrtne hiše, kmetijska posestva, graščine, žage, mline, stavbe ne parcele itd. — OD DATI ALI NAJETI stanovanje, sobe, trgovske in obrtne lokale — za morete najuspešneje le potom

»Posest«, Realitetne pisarne d. z. o. z., Ljubljana, Sv. Petra cesta 24. 3770

Realitetna pisarna FRANC SCHANTEL, Ljubljana, Mestni trg 18, I. nadstropje — se priporoča za nakup in prodajo nepremičnin pod najugodnejšimi pogoji. 4087

Dame in gospodje, ki imajo lep nastop in znanstvo po premožnejših krogih — dobijo pri meren postranski zaslužek z razpečevanjem umetnih pletarskih izdelkov. — Ponudbe pod „Dobre zveze“ na Aloma Company, Ljubljana. 4016

Lokali

Trgovski lokal na prometni cesti v Ljubljani — se išče za takoj proti primerni odkupnini. — Ponudbe pod „Odkup 4076“ na upravo „Sloven. Naroda“.

Razno

Piano se vzame v najem. — Ponudbe pod „555/4098“ na upravo „Sloven. Naroda“.

Sir, polemendolski, trapistovski, groyer in čajno maslo — najceneje v mlekarni Ivan Kos, Bohoričeva 28, Ljubljana. 4096

Damski slammiki (tagal) po 60 Din, dekliški po 40 do 50 Din, otroški po 30 Din — pri Minki Horvat, modistiki, Stari trg 21. 4064

Trgovci pozor! Kdor hoče prevzeti stvarno trgovino v Mariboru, naj se oglasi pod „Eksistenca 4049“ na upravo „Sl. Naroda“.

Resnica je in ostane, da napravi najceneje in po najnovijem kroju obleke — Ante Prezelj, krojač, Gosposvetska cesta 16. 3643

Lov občine Šmartno pod Šmarno goro se bo oddajal dne 23. t. m. ob 12. uri na javni dražbi pri okrajnem glavarstvu v Ljubljani. 4048

V komisiji izdelki trgovcev in Ljubljani, ki razpolagajo z lokalom in garancijo. — Ponudbe pod „Filijala“ na Aloma Company, Ljubljana. 4015

Pohišto! Kdor si želi nabaviti krasno trpežno pohištvo, spalnice, jedilnice itd. po zelo ugodnih cenah, naj si vsako ogleda pri Matiji Andlovicu, mizarstvo, zaloge pohištva, Ljubljana, Vidovdanska c. 6. 4042

Spalnice iz trdega lesa po zelo nizkih cenah. — Proti takojšnjemu plačilu deset odstotkov popusta. — Se priporoča — Jos. Andlovic, Komenskega ul. 28.

Razglednice vseh vrst, pisemski, kancelski, konceptni, trgovski, svilen, krep, gladilni, stekleni, ovoini, masčobni, pergament, kredenci in tafet (barvan) papir, papirnat servijet, vpsalne knjižice, noteze ter barvice — priporoča vsa letgovina Oswald Doheic, Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9. 3543

IVAN ZAKOTNIK LJUBLJANA

Dunajska cesta 46

Telefon 379 mestni tesarski mojster Telefon 379

Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostrešja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje itd. Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.

Parna žaga. Tovarna furnirja.

PILE in RAŠPLE (TURPIJE).

Novo, najboljše kvalitete, vse vrste, vsak pozamezni komad zajamčen. — Prevzamemo tudi stare pile v novoro nasekavanje. — Izvršitev v najkrajšem času, jamstvo za prvovrstno delo, cene zmerno. — Brata Kolenc, tovarna za pile in parna brusilnica. Mirna, Dolenjsko. 3401

CIE. GLE. TRANSATLANTIQUE

Najhitrejša voznja v Sev. Ameriko samo 6 dni čez morje

Havre-New York, Cuba in Meksiko

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo Slavenska banka d. d. v Zagrebu.

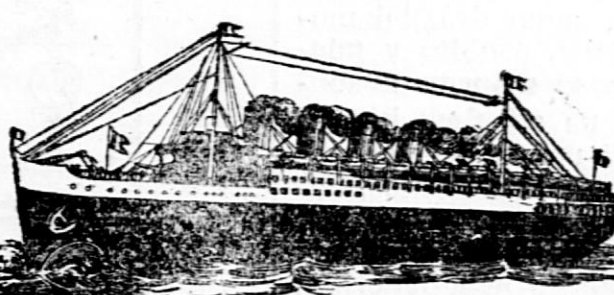
Vozne listke in tozadevna pojasnila daje

Ivan Kraker

Zastopnik v Ljubljani

Kolodvorska ulica 41

3534

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

Dunajska cesta št. 4 (v lastni stavbi)

KAPITAL in REZERVE Din 18,300.000.—

:: Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje ::

Brzjavlj. Trgovska

Telefoni: 139, 146, 458

POPRUZNICE:

Maribor
Novo mesto
Rakov
Slovenjgradec
Slovenska Bistrica

EKSPOZITURE:

Konjice
Meža - Dravograd